

Ügyszám: NAIH/2020/54/4.

Tárgy: Határozat hivatalból indult hatósági eljárásban

HATÁROZAT

A **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (a továbbiakban: Hatóság) a **Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem** (1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3.; a továbbiakban: BME, Egyetem vagy Kötelezett) rendszeres szociális ösztöndíj iránti pályázatok benyújtása, valamint azok elbírálása során végzett adatkezelésének az általános adatvédelmi rendeletben¹ foglalt előírásoknak való megfelelésének vizsgálatára irányult, hivatalból indult adatvédelmi hatósági eljárásban az alábbi döntéseket hozza

1. A Hatóság **megállapítja** az Egyetem rendszeres szociális ösztöndíj iránti pályázatok benyújtása, valamint azok elbírálása során végzett adatkezelésének jogellenességét – a 2018/2019. őszi és tavaszi, illetve a 2019/2020. őszi félévre vonatkozóan – abban a tekintetben, hogy az Egyetem a vizsgált időszakban
 - a) az irányadó jogszabályokon túlterjeszkedve olyan személyes adatokat kezelt, melyekhez nem rendelkezett a GDPR 6. cikk (1) bekezdés szerinti joggalappal;
 - b) a pályázóval egy háztartásban élő személyek különleges adatait a GDPR 9. cikk (2) pontjában szereplő megfelelő jogalap nélkül kezelte;
 - c) a kezelt adatkört a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a), b) és c) pontjának megsértésével határozta meg;
 - d) az általa nyújtott tájékoztatás során megsértette a rendelet 12. cikk (1) bekezdését, 13. cikkét, valamint az 5. cikk (1) bekezdés a) pontját.
2. A Hatóság kötelezi az Egyetemet, hogy vizsgálja felül adatkezelési gyakorlatát, és az igazolráslistában szereplő személyes adatok körét olyan módon határozza meg, hogy az összhangban legyen a III.1. és III.2. pontban tett megállapításokkal!
3. A Hatóság kötelezi az Egyetemet, hogy tájékoztatási gyakorlatát olyan módon alakítsa át, hogy az megfeleljen a III.3. pontban tett megállapításoknak!
4. A Hatóság kötelezi az Egyetemet, hogy a jogellenesen kezelt személyes adatokat a jelen határozat véglegessé válásától számított 90 napon belül törölje!
5. A Hatóság az Egyetemet az 1. pontban foglalt jogsértések miatt a jelen határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül

**8 000 000 Ft, azaz nyolcmillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezi.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet vagy GDPR vagy rendelet)

A Kötelezettnek a 2. és 3. pontban megfogalmazott kötelezettségei következtében megtett intézkedéseiről a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő leteltétől számított 30 napon belül tájékoztatnia kell a Hatóságot.

A Kötelezettnek arról, hogy a 4. pontban megfogalmazott törlési kötelezettségének eleget tett, a jelen határozat véglegessé válásától számított 90 napon belül tájékoztatnia kell a Hatóságot.

A bírósági felülvizsgálat kezdeményezésére irányadó keresetindítási határidő lejártáig, illetve felülvizsgálat kezdeményezése esetén a bíróság jogerős döntéséig a vitatott adatkezeléssel érintett adatok nem törölhetők, illetve nem semmisíthetők meg.

A bíróságot a határozat véglegessé válásától számított 30 napon belül a Hatóság központosított bevételek beszedése célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszédési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összeg átutalásakor a NAIH/2020/54/4. BÍRS. számra kell hivatkozni.

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke a törvényes kamat, amely a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyezik meg. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A jelen határozattal szemben közigazgatási úton jogorvoslatnak nincs helye, de az a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresettel közigazgatási perben megtámadható.

A keresetlevelet a Hatósághoz kell benyújtani, elektronikusan, amely azt az ügy irataival együtt továbbítja a bíróságnak. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik. A Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban a jogi képviselet kötelező.

A Hatóság a határozatot honlapján azonosító adatokkal közzéteszi.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete és a tényállás tisztázása

I.1. Előzmények

A Hatóság egy – az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalától (a továbbiakban: AJBH) a Hatósághoz áttett – anonim bejelentésből észlelte, hogy az Egyetemen rendszeres szociális ösztöndíj igénylés iránti pályázat feltétele a személyazonosító okmányok, illetve egyéb – személyes adatokat tartalmazó – igazolások, nyilatkozatok széles körének rendelkezésre bocsátása.

Az Egyetem – <https://szoc.sc.bme.hu/> elérhető – „ESZR használati feltételek, Adatvédelmi tájékoztató” elnevezésű dokumentuma (a továbbiakban: Adatvédelmi tájékoztató vagy tájékoztató) alapján az Egyetem a benyújtott pályázati anyagot a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 3. számú melléklet I/B. alcím 1. be) pontja, illetve bizonyos esetekben a pályázó személy – pályázat leadásával megadott – hozzájárulása alapján kezeli.

Az érintettek széles köre, továbbá a különleges adatok kezelése indokoltá tette, hogy a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet szabályainak betartását hatósági eljárás keretében vizsgálja, ezért a

Hatóság 2019. december 6-án hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított annak vizsgálatára, hogy a BME a rendszeres szociális ösztöndíj iránti pályázatok benyújtása, valamint azok elbírálása során betartja-e az általános adatvédelmi rendelet előírásait.

A Hatóság az eljárásban a BME 2018. május 25-étől 2019. december 5-éig végzett adatkezelését értékelte, amely három pályázati időszakot – 2018/2019. tanév őszi félév, 2018/2019. tanév tavaszi félév és 2019/2020. tanév őszi félév – ölelt fel.

I.2. Feltárt tényállás

I.2.1. Az Egyetem a vizsgált időszakban valamennyi karán azonos gyakorlatot alkalmazott a rendszeres szociális ösztöndíj (a továbbiakban: ösztöndíj) elnyerése érdekében benyújtott pályázatok elbírálása során. Az ösztöndíj-pályázatok kiírása és elbírálása az Egyetemi Szociális Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) feladata, amelyben minden kar képviselteti magát. A Bizottság a Térítési és Juttatási Szabályzatban (a továbbiakban: TJSZ) dönt a pályázat kiírásáról, a benyújtandó dokumentumok listájáról, valamint a pontrendszer elbírálásáról.

A vizsgált időszakban a TJSZ egyszer módosult: a 2017. november 28-ától hatályos szabályzatot (a továbbiakban: TJSZ2017) a 2019. augusztus 15-étől hatályos szabályzat (a továbbiakban: TJSZ2019) váltotta fel, ami azt jelenti, hogy az Egyetem a 2018/2019. tanév őszi félév és 2018/2019. tanév tavaszi félév pályázatait a TJSZ2017, míg a 2019/2020. tanév őszi félév pályázatait a TJSZ2019 előírásai szerint bírálta el.

A TJSZ2017 2. számú melléklete, a TJSZ 2019 3. számú melléklete tartalmazta annak leírását, hogy a rendszeres szociális ösztöndíjpályázatok elbírálása során mely körülmények alapján mennyi pontszám jár. Mivel a két melléklet tartalma megegyezik, ezért a továbbiakban e határozatban e két melléklet együttesen „TJSZ melléklete” elnevezéssel kerül említésre.

A „Rendszeres Szociális Ösztöndíj, valamint Alaptámogatás pályázatok leadásához szükséges igazolások listája (Igazoláslista)” elnevezésű dokumentum tételesen felsorolva tartalmazza az ösztöndíjpályázathoz csatolandó igazolások, okmányok listáját. Mivel a 2018/2019. őszi, illetve a 2018/2019. tavaszi félévre vonatkozó igazoláslista teljes mértékben megegyezik, így a Hatóság e két igazoláslistát együttesen „a 2018/2019. tanév igazoláslistái” elnevezéssel fogja említeni. Mivel továbbá a három érintett félév tekintetében hatályos igazoláslista tartalma is megegyezik lényegében, a Hatóság a határozatban e három dokumentumra együttesen igazoláslista elnevezéssel hivatkozik, és csak ott említi kifejezetten, hogy melyik verzióra vonatkozik az adott megállapítás, ahol eltérés mutatkozik a dokumentumok között, és a Hatóság kifejezetten adott igazoláslistára vonatkozó megállapítást tesz.

A vizsgált időszakban az Egyetem összesen 4949 ösztöndíjpályázatot bíralt el.

I.2.2. Az Egyetem a Hatóság erre irányuló kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a pályázatban feltüntetett valamennyi személyes adatot a pályázó hallgató hozzájárulása, valamint az Nftv. 3. számú melléklete I/B. alcímének 1. be) pontja alapján egyaránt kezel.

Az Nftv. fenti pontja így szól: *„e törvény alapján nyilvántartott adatok a hallgatói juttatások adatai, a juttatásokra való jogosultság elbírálásához szükséges adatok (szociális helyzet, szülők adatai, tartásra vonatkozó adatok)”*.

A felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 16. § (1) bekezdése szerint a rendszeres szociális ösztöndíj a hallgató szociális helyzete alapján folyósított juttatás, ami az intézményi térítési és juttatási szabályzatban rögzített eljárási rend és elvek szerint történik.

A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdése tartalmazza tételesen felsorolva azt, hogy a szociális helyzet megítélésekor mely körülményeket kell figyelembe venni. A figyelembe veendő körülmények a Korm. rendelet alapján a következők: a hallgató lakcíme szerinti ingatlanban életvitelszerűen együtt lakó, ott bejelentett vagy tartózkodási hellyel rendelkezők száma és jövedelmi helyzete; a képzési hely és a lakóhely közötti távolság, az utazás időtartama és költsége; amennyiben a hallgató tanulmányai során nem a Tbj. szerinti közös háztartásban él, ennek költségei; a fogyatékos hallgatónak mekkora összeget kell fordítania különleges eszközök beszerzésére és fenntartására, speciális utazási szükségleteire, valamint személyi segítő, illetve jelnyelvi tolmács igénybevételére; a hallgató vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója egészségi állapota miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadásai; a hallgatóval közös háztartásban élő eltartottak száma, különös tekintettel a vele együtt eltartott gyermekek számára; az ápolásra szoruló hozzátartozó gondozásával járó költségek.

A Korm. rendelet 16. § (2) és (3) bekezdése bizonyos kategóriák esetén meghatározza azt a minimum összeget, amelynél e személyek esetén a rendszeres szociális ösztöndíj havi összegének mértéke nem lehet alacsonyabb. Ebből az következik, hogy e szempontokat is figyelembe kell vennie az Egyetemnek az elbíráláskor: a hallgató fogyatékossgal élő vagy egészségi állapota miatt rászorult, hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű, családfenntartó, nagycsaládos, árva vagy félárva, továbbá, ha gyámsága nagykorúsága miatt szűnt meg.

A Korm. rendelet 21. § (3) bekezdése alapján a hallgató szociális helyzete megállapításának részletes szabályait az intézmény térítési és juttatási szabályzata határozza meg.

Az adatkör szükségességének mérlegelését – a TJSZ-ben foglalt rendelkezések rögzítése által – az Egyetemen a Bizottság végzi.

Mivel az Egyetem az adatkezelést egyszerre alapítja a hallgató hozzájárulására és az Nftv. rendelkezéseire, a hallgató az Egységes Szociális Rendszer (a továbbiakban: ESZR) felületén – az ESZR-be való bejelentkezést követően – arról tud nyilatkozni, hogy megismerte az adatkezelési tájékoztató tartalmát, az abban foglaltakat elfogadja, és az adatkezeléshez hozzájárulását adja, amely hozzájárulás kiterjed a pályázatban szereplő valamennyi személyes adat kezelésére.

Az Egyetem úgy nyilatkozott, hogy azért alkalmazza ezt a gyakorlatot, mert bár az ösztöndíjpályázatok elbírálásához kért személyes adatok kezelése állításuk szerint ún. „kötelező adatkezelés”, a hallgatók nem kötelesek pályázatot leadni, ezért maga a kérelem benyújtása – így annak során a személyes adatok megadása – kifejezetten önkéntes.

A pályázatok lebonyolítása az Egyetem álláspontja szerint szükségszerűen együtt jár adatkezeléssel is, amihez a hozzájárulás az ESZR felületén egy check-box kipipálásával adható meg, a hozzájárulás megadása nélkül azonban nem lehet leadni pályázatot.

1.2.3. Az Egyetem a fentiek alapján a TJSZ mellékletében határozta meg az alábbi négy fő esetcsoportot, melyet az ösztöndíjra való jogosultság megállapításakor a pályázó szociális helyzetének megítélésekor figyelembe kell venni: (1) a pályázóval közös háztartásban élők egy főre jutó jövedelme; (2) a képzési helynek a pályázó lakhelyétől való távolsága, az utazás időtartama és költsége; (3) a pályázó személyes körülményei; valamint (4) a pályázóval egy háztartásban élők személyes körülményei.

Az (1) esetkört a TJSZ melléklete azzal egészíti ki, hogy pályázóval egy háztartásban élő, egy főre jutó nettó jövedelembe minden, a háztartásba befolyó összeg beleszámít, kivéve az a jövedelem, amit a TJSZ tételesen felsorol. A TJSZ tartalmazza, hogy a pályázóval egy háztartásban élők jövedelmei alapján számított egy főre jutó havi nettó jövedelem megállapításakor, a havonta rendszeresen mérhető jövedelmeknél az utolsó hat hónap átlagát, nem rendszeres jövedelmek esetén az utolsó hat hónapban befolyt teljes összeg egy tizenkettedét kell figyelembe venni. A Korm. rendelet 21. § (2) bekezdés ezzel kapcsolatban azt írja elő, hogy a jövedelemszámításkor a havonta rendszeresen mérhető jövedelmeknél az utolsó három hónap átlagát, egyéb jövedelmeknél pedig az utolsó egy év tizenkettedét kell figyelembe venni.

A (2) esetkör figyelembevételére olyan módon történik, hogy a pályázó eltérő pontszámot kap aszerint, hogy állandó lakcím szerinti háztartásban, kollégiumban, elutasított kollégiumi elhelyezésre vonatkozó pályázat esetén pedig más tartózkodási helyen lakik. Eltérő pontszám jár továbbá arra tekintettel is, hogy hány kilométer távolságra lakik a pályázó a képzési helytől.

A pályázó saját helyzetére tekintettel – azaz a (3) esetkörben foglaltak megítéléséhez – eltérő pontszámokat kap az alábbi körülmények fennállása esetén: árva pályázó, félárva pályázó esetén, az egyik szülő ismeretlen, súlyos fogyatékkal vagy tartós betegséggel élő pályázó, saját krónikus betegség (a betegség súlyossága és a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), saját rokkantság (az egészségi állapot mértéke, valamint a rokkantság miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), saját gyermeke van vagy vele egy háztartásban gyermek él, önellátó pályázó.

A pályázó – a (4) esetkörben foglaltak megítéléséhez – a vele egy háztartásban élő személyek személyes körülményeire tekintettel eltérő pontszámokat kap az alábbi körülmények fennállása esetén: árva, félárva személy esetén, illetve ha a szülő ismeretlen, súlyos fogyatékos vagy tartós betegséggel élő személy után betegségenként, a pályázóval egy háztartásban élő személy krónikus betegsége esetén (a betegség súlyossága és a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), rokkant személy esetén (az egészségi állapot mértéke, valamint a rokkantság miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), elvált vagy gyermekét egyedül nevelő szülő, még nem iskoláskorú, köznevelésben, és felsőoktatásban, valamint nappali munkarendű OKJ képzésben részt vevő személyek után.

Fentiek alapján a Bizottság az alábbi igazolások körét határozta meg: általános igazolások, eltartó-eltartott viszony igazolása és speciális igazolások ennek keretében, kereseti körülmények, tanulmányi körülmények, szülők körülményei, egészségügyi körülmények, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet, közüzemi költségek.

A) A pályázat leadásához az alábbi „általános igazolások” csatolása szükséges:

- a hallgató személyazonosságát igazoló arcképes igazolványszemélyes bemutatása: a hallgató személyazonosságának igazolása érdekében;
- a pályázó lakcímkártyája lakcímet igazoló oldalának másolata;

A nyilatkozat benyújtásán felül személyes bemutatás során a pályázó eredeti lakcímkártyájának bemutatása is szükséges.

- a település önkormányzata vagy járási hivatala által kiállított igazolás (vagy hatósági bizonyítvány) az egy háztartásban élőkéről, melyen szerepel az egy háztartásban élők száma, e személyek neve és legalább a születési éve, vagy más egyéb, a személy azonosítását lehetővé tevő adata;

Ha a hivatal nem állítja ki nevekkal és születési dátumokkal a dokumentumot, akkor az igazoláson szereplő összes személy lakcímkártyájáról szóló nyilatkozatának benyújtása, valamint személyes bemutatás során a lakcímkártyák lakcímet tartalmazó oldalairól másolat bemutatása szükséges. A lakcímkártya ezen oldalán szerepel a személy neve, születési neve, anyja neve, lakóhelye és a lakcím bejelentésének ideje.

Az egy háztartásban élő személyek az Egyetem nyilatkozata szerint „a lakcímkártyákon szereplő címekkel tudják alátámasztani az egy háztartásban élőkéről szóló igazoláson feltüntetett személyek életkorát, valamint személyazonosságát”. A személyek életkorát azért szükséges az Egyetemnek ismernie, mert életkortól függően más igazolások bekérése szükséges a pályázóval egy háztartásban élő személyektől.

- az egy háztartásban élőkéről szóló igazoláson szereplő minden személyről a jelen dokumentumban leírtaknak megfelelő dokumentumok beszerzése és leadása, különös tekintettel a „kereseti körülmények” szerinti státuszok igazolására, mely alól a tanuló eltartottak kivételt képeznek;

- amennyiben az egy háztartásban élőkről szóló igazoláson olyan személy is szerepel, aki valójában nem tagja a háztartásnak (pl.: külföldre költözött testvér), akkor erről a tényről szükséges közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt tett, a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi nyilatkozat bemutatása és másolatának leadása;

Indokolt esetben a bíráló környezettanulmányt kérhet a lakcím szerinti háztartásról.

- szárazbélyegző-lenyomattal ellátott, vagy elektronikusan kiadott NAV jövedelemigazolás minden, a háztartásban élő személyről, kivéve a tanuló eltartottakat;

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. 85/A. § (9) bekezdés alapján jövedelemigazolást nem állítanak ki azoknak, akiknek nem volt adóköteles jövedelmük, és ezért nem adtak be adóbevallást. Ebben az esetben az igazolás igénylésekor a NAV a fenti paragrafusra hivatkozva írásban megtagadja az igazolás kiadását. Adóköteles jövedelemmel nem rendelkező, a háztartásban élő személy esetén ezen határozat beszerzése és leadása szükséges a jövedelemigazolás helyett.

- amennyiben a hallgatónak az előző félévben elutasított kollégiumi férőhely pályázata miatt albérlet vagy más nem intézményi kollégium a tartózkodási helye, a szerződés másolata vagy az érdekelt felek két tanú előtt tett nyilatkozatának leadása szükséges;

A teljes albérleti szerződés másolata – amely tartalmazza többek között a szerződő fél személyes adatait is – az Egyetem álláspontja szerint a szerződés hitelességének, valódiságának alátámasztása érdekében szükséges.

- amennyiben a hallgató előző félévben nem a BME hallgatója volt, de korábbi intézményében kollégiumi férőhelyben részesült, szükséges ennek a ténynek a leigazolása, ellenkező esetben a kollégiumi férőhelyre járó pont nem adható meg;
- amennyiben valamely, a háztartásban élő személy (átmeneti) nevelésbe vett gyermek(ek)et gondoz, szükséges a nevelésbe vétel tényéről szóló határozat másolatának leadása;

A határozatról kitartható a gyermek eredeti családból való kiemelésének oka és indoklása. Emellett szükséges az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat által kiállított igazolás a gyermek(ek) után járó juttatások összegének feltüntetésével.

- a 2018/2019. tanév igazoláslistái tartalmazták, hogy a háztartásban élő minden tanuló eltartott személy esetében, akinek a szülei nem a háztartásban élnek, szükséges igazolni a szülői támogatást mindkét szülő közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi – nyilatkozatával a szülői támogatás valós összegének mértékének, a különélés kezdő időpontjának és okának feltüntetésével, ezen kívül szükséges a szülők NAV igazolása;

Az így szüleitől külön élő, de nem öneltartó kategória alá tartozó összes, 25. életévét – az elbírálás során vizsgált időszak kezdetéig – még be nem töltött háztartásban élő személy esetében szükséges a saját, illetve a háztartása alapján eltartó(i)nak számító személy(ek) minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata az elbírálás során vizsgált 6 hónap jóváírásairól.

- a 2018/2019. tanév igazoláslistái tartalmazták, hogy amennyiben valamely háztartásban élő személy házas vagy élettárral él együtt és/vagy gyermeket nevel és a vizsgált időszak kezdetéig nem töltötte be a 25. életévét, szükséges igazolni a szülői támogatást mindkét szülő közjegyző, vagy helyi önkormányzat jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest képest 2 évnél nem régebbi – nyilatkozatával a szülői támogatás valós összegének mértékének, a különélés kezdő időpontjának feltüntetésével, ezen kívül szükséges a szülők NAV igazolása;

Az így szüleitől külön élő, de nem öneltartó kategória alá tartozó összes, 25. életévét – az elbírálás során vizsgált időszak kezdetéig – még be nem töltött háztartásban élő személy esetében szükséges a saját, illetve a háztartása alapján eltartó(i)nak számító személy(ek) minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata az elbírálás során vizsgált 6 hónap jóváírásairól.

- amennyiben a hallgató az állandó lakcím szerinti háztartásában eltartók nélkül él, de nem minősül öneltartónak, abban az esetben szükséges az eltartó(i)val kapcsolatos minden körülmény igazolása és feltüntetése (meghatározott személyek kivételével).

B) Az ösztöndíjra való jogosultság megállapításához a pályázó hallgatónak igazolnia kell az egy háztartásban élők kereseti körülményeit olyan módon, hogy amennyiben az elbírálás során vizsgált időszak alatt a lenti bekezdésekben felsorolt helyzetek együttesen jelennek meg, szükséges az egyes körülmények igazolása külön-külön, úgy, hogy azok lefedjék az előírt teljes időszakot.

Az Egyetem a bankszámlakivonatokat olyan módon kéri benyújtani, hogy a kivonat tartalmazza a bank ügyfelének nevét, címét és a vizsgált hat hónap jóváírásait. E kivonatot helyettesítheti a bank által kiállított igazolás, amely tételesen tartalmazza a bankszámlára érkezett jóváírásokat. A bankszámlakivonat, illetve az ehelyett benyújtott igazolást az Egyetem együttesen „lakossági bankszámla bankszámlakivonata” néven említi.

BA) Amennyiben a háztartás valamely tagja családi pótlékot kap, szükséges az arra jogosult szerv által kiállított igazolás (csak abban az esetben kötelező, amennyiben az egy főre jutó nettó jövedelem nem éri el a 40 000 forintot) vagy az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

BB) Az alkalmazotti jogviszony igazolásához szükséges a munkáltató(k) által kiállított, az elbírálás során vizsgált időszak nettó kereseteiről szóló igazolás(ok), havi részletezéssel, vagy az elbírálás során vizsgált időszak (hat hónap) nettó átlagának feltüntetésével.

Munkahely elvesztése/változása esetén szükséges a végkielégítés nettó összegének igazolása is.

A munkáltatói igazoláson külön fel kell tüntetni az elbírálás során vizsgált időszakban kapott nem rendszeres jövedelem nettó összegét, abban az esetben is, ha ennek összege 0 forint volt az elbírálás során vizsgált időszakban.

BC) A vállalkozás részletes bemutatása az elektronikus igénylés kitöltése során legenerálandó „Vállalkozás és egyéb gazdasági érdekelttség” űrlap kitöltésével, kinyomtatásával, és az aláírt példány leadásával történik.

Minden esetben szükséges kitölteni ezt az adatlapot, akkor is, ha az adott tevékenységből bevétel nem származik, vagy ha a vállalkozás szünetel/megszűnt. Ezekben az esetekben ezt a tényt kell igazolni az űrlapon.

Amennyiben e bekezdés igaz a háztartás valamely tagjára, úgy a fentiek felül szükséges az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata. Amennyiben a lakossági bankszámlán keresztül történnek a tevékenységgel összefüggésbe hozható pénzmozgások, úgy külön fel kell tüntetni, mi az, ami bevételnek, és mi az, ami adózás utáni jövedelemnek minősül.

BD) Egyéb gazdasági érdekelttség, ingatlan bérbeadás vagy egyéb haszonszerző tevékenység esetén (pl. szellemi szabadfoglalkozás, olyan tevékenység, amely alapján adószámot magánszemélynek minősül), – tehát minden esetben, ha a személy adószámmal rendelkezik – szükséges az elektronikus igénylés kitöltése során legenerálandó „Vállalkozás és egyéb gazdasági érdekelttség” űrlap kitöltése, kinyomtatása, és az aláírt példány leadása.

Igazolni kell, hogy milyen okból lett kiváltva az adószám, és azt, hogy ebből a tevékenységből mennyi bevétel származik.

Minden esetben szükséges kitölteni ezt az adatlapot, akkor is, ha az adott tevékenységből bevétel nem származik, vagy ha a tevékenység szünetel/megszűnt. Ezekben az esetekben ezt a tényt kell igazolni az űrlapon.

Amennyiben e bekezdés igaz a háztartás valamely tagjára, úgy a fentiek felül szükséges az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata. Amennyiben a lakossági bankszámlán keresztül történnek a tevékenységgel összefüggésbe hozható pénzmozgások, úgy külön fel kell tüntetni, mi az, ami bevételnek, és mi az, ami adózás utáni jövedelemnek minősül.

BE) Ha az általános igazolások bekezdésben ismertetett NAV jövedelemigazoláson szerepel elkülönülten adózó jövedelem, akkor szükséges az elkülönülten adózó jövedelem forrásának indoklása, valamint, hogy az elbírálás során vizsgált időszakban keletkezett-e ilyen jövedelem.

Ezek mellett szükséges a rendszer által generálható nyilatkozat kitöltése. A letöltés után szükséges a kitöltött, az érintett háztartásban élő személy és két tanú által aláírt űrlap visszatöltése az igényléshez, és szóbeli elbírálás során a bemutatása.

Amennyiben e bekezdés igaz a háztartás valamely tagjára, úgy a fentiek felül szükséges az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata. Amennyiben a lakossági bankszámlán keresztül történnek a tevékenységgel összefüggésbe hozható pénzmozgások, úgy külön fel kell tüntetni, mi az, ami bevételnek, és mi az, ami adózás utáni jövedelemnek minősül.

BF) Mindezek mellett minden minden olyan, a háztartásban élő személyt fel kell tüntetni a „Vállalkozás és egyéb gazdasági érdekelttség” űrlapon, aki a bemutatott vállalkozásban/haszonszerző tevékenységben gazdasági érdekelttséggel rendelkezik.

Amennyiben egy vállalkozásban/haszonszerző tevékenységben több, a hallgatóval egy háztartásban élő személy érdekelt, elegendő egy űrlap kitöltése, melyen az egy háztartásban élő érintett személyek jövedelmei (a nem rendszeres kivétekkel kiegészítve) tételesen fel vannak tüntetve.

BG) Az őstermelői tevékenység részletes bemutatása az elektronikus igénylés kitöltése során generálandó űrlap kitöltésével, kinyomtatásával, az aláírt példány leadásával és a kapcsolódó igazolások feltöltésével és leadásával történik.

Minden esetben szükséges kitölteni ezt az űrlapot, akkor is, ha az adott tevékenységből bevétel nem származik, vagy ha az őstermelői tevékenység szünetel/megszűnt. Ezekben az esetekben ezt a tényt kell igazolni az űrlapon.

Az űrlapon szerepeltetni kell minden olyan családtagot, aki részt vesz az őstermelői tevékenységben.

Minden olyan a háztartásban élő személy esetén is szükséges ezen űrlap kitöltése, kinyomtatása, és az aláírt példány leadása, és a kapcsolódó igazolások feltöltése és leadása, aki bármilyen külön őstermelői igazolvánnyal rendelkezik és őstermelői tevékenységet folytat.

Szükséges 2019. évi januártól decemberig terjedő időszakra vonatkozó betétlapok másolatának leadása (az eredeti példány bemutatása szükséges).

Amennyiben a fenti – őstermelői tevékenységre vonatkozó – állítások valamelyike igaz a háztartás valamely tagjára, úgy a fentiek felül szükséges az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

BH) Szükséges a járási hivataltól származó, az álláskeresésről, illetve regisztrált álláskereső esetén az álláskeresési járadék összegéről/megszűnéséről kiállított igazolás, lefedve az elbírálás során vizsgált időszakot. Köznevelésben vagy felsőoktatásban nappali munkarendű képzésben részt vevő, aktív jogviszonnyal rendelkező személy esetén ez nem szükséges.

Nem regisztrált álláskereső és háztartásbeli esetén a fentiek kívül szükséges az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

A 2018/2019. tanév igazoláslistái mindezekon felül előírták, hogy szükséges az önkormányzat által kiállított, szociális juttatásban való részesülésről/nem részesülésről szóló eredeti igazolás, a támogatás mértékének feltüntetésével. A 2019/2020. őszi félév igazoláslistája ezen előírást már nem tartalmazta.

B) Szükséges az önkormányzat által kiállított, az ápolási díjban való részesülés tényéről szóló igazolás, a támogatás mértékének feltüntetésével, lefedve az elbírálás során vizsgált időszakot.

Amennyiben az ápolási díjban részesülő személy munkavállaló, szükséges ennek igazolása (az alkalmazotti jogviszony/vállalkozás és egyéb gazdasági érdekeltség/őstermelő bekezdésekben ismertetett módon).

Amennyiben az ápolási díjban részesülő személy nem munkavállaló, úgy szükséges a „regisztrált, nem regisztrált álláskereső, háztartásbeli” bekezdésben ismertetett módon ennek teljes körű igazolása.

BJ) Szükséges a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által az adott évre kiállított igazolás másolata az ellátás összegéről, vagy az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

BK) Szükséges a gyermek(ek) után járó, az elbírálás során vizsgált időszakban kapott ellátások (GYES, GYET, GYED, CSED stb.) igazolása, és az igazolások leadása vagy az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

Amennyiben az ellátást munkavállalás mellett is igénybe lehet venni, szükséges minden kereseti körülmény igazolása a fentiek alapján.

C) A beadandó igazolások listája, illetve az igazolandó körülmények eltérőek aszerint, hogy a hallgató eltartónak (ezen belül öneltartónak vagy családfenntartónak) vagy eltartottnak (ezen belül szüleivel vagy szüleitől eltérő eltartóval együtt élő eltartott, illetve betöltötte-e 25. életévét vagy sem) minősül.

Eltartottnak, ezen belül tanuló eltartottnak minősül az a személy, aki az elbírálás során vizsgált időszak kezdetéig még nem töltötte be a 25. életévét, és még nem iskoláskorú gyermek, nappali munkarendű köznevelésben vesz részt, felsőoktatásban, nappali aktív státuszban vesz részt vagy nappali munkarendű OKJ képzésben vesz részt.

Eltartottnak, ezen belül nem tanuló eltartottnak minősül az a személy, aki súlyos fogyatékkal vagy tartós betegséggel él, ápolási díjat folyósítanak utána, vagy gyámság/gondnokság alatt áll.

CA) A szüleivel együtt élő eltartott személy esetén az alábbi igazolások leadása szükséges:

- az Általános igazolások között felsorolt igazolások beszerzése és leadása (lakcímkártyáról szóló nyilatkozat, egy háztartásban élőkről szóló igazolás, NAV jövedelemigazolás), valamint minden további, az igényléshez tartozó körülmény igazolása;
- a 2019/2020. őszi félév igazoláslistája tartalmazza azt a kiegészítést, hogy amennyiben a nem öneltartó személy a szüleitől eltérő háztartásban él eltartók nélkül, valamint a szülők bármilyen formában támogatják megélhetését (lakhatási, étkezési stb.), abban az esetben ő „szüleivel élő személynek” minősül, azaz a szülőkre vonatkozó igazolások benyújtása és a pályázatba való bevezetése is szükséges.

CB) Olyan eltartott személy esetén, aki a szüleitől eltérő eltartóval él együtt, de nem árva és nem nevelésbe vett személy, és a vizsgált időszak kezdetéig még nem töltötte be a 25. életévét, az alábbi igazolások leadása szükséges:

- Az általános igazolások között részletesen felsorolt igazolások (lakcímkártyáról szóló nyilatkozat, egy háztartásban élőkről szóló igazolás, NAV jövedelemigazolás stb.)

- A különélő személy szüleinek közjegyző vagy a helyi önkormányzat/járási hivatal jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi – nyilatkozata arról, hogy a szülők a hallgató megélhetését (lakhatási, étkezési, utazási költségeit) és egyetemi tanulmányait milyen formában támogatják, a különélés kezdetének pontos megjelölését (tekintettel az elbírálás során figyelembe vett időszakra), és szükséges a különélés okának részletezése.

A különélés részletes okait azért szükséges ismernie az Egyetemnek, mert állítása szerint ezen információ szükséges „a szülők tartásra való kötelezettségének teljesíthetősége érdekében”.

- A különélő személy szüleinek NAV jövedelemigazolása az általános igazolások szerint.

Mivel a pályázati rendszerben az eltartó fogalma nem azonos a jogszabályok alapján tartásra kötelezett személyekkel (pl. akkor, ha a pályázó nem a szüleinek, hanem nagyszüleinek él), így fennáll annak a lehetősége, hogy a különélő szülő teljesíti tartási kötelezettségét, amely esetben a tartásdíjat is hozzá kell számítani a háztartás bevételeihez.

Mivel – a fentebb említettek alapján – a pályázó hallgató köteles nyilatkozni arról, hogy szülei – akikkel nem egy háztartásban él – mennyivel támogatják megélhetését, a hallgató ezen nyilatkozatát igazolni is köteles, amely kötelezettségének az Egyetem álláspontja szerint a szülők NAV jövedelemigazolásának megküldésével tudja teljesíteni.

- A különélő személy, illetve a háztartása alapján eltartó(i)nak számító személy(ek) minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

Olyan eltartott személy esetén, aki a szüleitől eltérő eltartóval él együtt, de nem árva és nem nevelésbe vett személy és a vizsgált időszak kezdetéig betöltötte a 25. életévét, az alábbi igazolások leadása szükséges:

- az általános igazolások között részletesen felsorolt igazolások (lakcímkártyáról szóló nyilatkozat, egy háztartásban élőkről szóló igazolás, NAV jövedelemigazolás stb.);
- a hallgató minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata;
- amennyiben a hallgató az előző rendszeres szociális ösztöndíj leadásakor még nem volt szüleitől eltérő eltartóval élő eltartott, de nem árva és nem nevelésbe vett személy, úgy esetében az érvényes igényléshez szükséges a vele korábban egy háztartást alkotott személyek teljeskörű leigazolása és az igazolások benyújtása.

Indokolt esetben a bíráló környezettanulmányt vagy egyéb további igazolásokat kérhet a szülők háztartásáról.

A 2018/2019. tanév igazoláslistái mindezekon felül előírták, hogy az az eltartott személy, aki a szüleitől eltérő eltartóval él együtt, de nem árva és nem nevelésbe vett személy (függetlenül e személy életkorától), és házastárssal vagy élettárssal él együtt, szükséges saját, valamint házastársa/élettársa minden bevételeit igazolni, így ideértve az ösztöndíjakat, a rokonoktól kapott támogatást is.

A 2018/2019. tanév igazoláslistái mindezekon felül előírták, hogy az az eltartott személy, aki a szüleitől eltérő eltartóval él együtt, de nem árva és nem nevelésbe vett személy (függetlenül e személy életkorától), és házastárssal vagy élettárssal él együtt, illetve gyermeket nevel, az alábbi további igazolásokat köteles benyújtani:

- Amennyiben a gyermek(ek) szülei külön élnek, szükséges az egyik szülő közjegyző, vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest képest 2 évnél nem régebbi – nyilatkozatának beszerzése, és másolatának leadása a különélés tényéről.

A fent említett nyilatkozatot helyettesíti az, ha az egy háztartásban élőkről szóló igazoláson az önkormányzat igazolja a különélés tényét.

Emellett szükséges a gyermektartás összegének igazolása mindkét szülő két tanú előtt tett írásos nyilatkozatával.

- Amennyiben az egyik szülő nem tudja, vagy nem kívánja aláírni az előző pontban leírt nyilatkozatot, a másik szülő közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest képest 2 évnél nem régebbi – egyoldalú nyilatkozatának bemutatása és másolatának leadása szükséges, vagy a jogerős bírósági ítélet a gyermektartás pontos összegéről.
- Szükséges továbbá a gyermek(ek) után járó, az elbírálás során vizsgált időszakban kapott ellátások (GYES, GYET, GYED, CSED stb.) igazolása, és az igazolások másolatának leadása. Amennyiben ezen ellátások mellett a házas-/élettárs rendelkezik egyéb keresettel, úgy szükséges ennek a ténynek az igazolása a „Kereseti körülmények” szerint.

CC) Önel tartó az a személy, akinek nincsenek eltartói, gazdaságilag önálló háztartást képez, és akinek szülei/rokonai a megélhetését semmilyen formában (lakhatási, utazási, étkezési költségek) nem tudják, vagy nem kívánják támogatni.

Amennyiben a hallgató az elbírálás során vizsgált időszak kezdetéig még nem töltötte be a 25. életévét, az alábbi igazolások benyújtása szükséges:

- a hallgató minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata;
- a szülők közjegyző vagy a helyi önkormányzat/járási hivatal jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi – nyilatkozatának beszerzése, és másolatának leadása arról, hogy a hallgató önel tartó, feltüntetve, hogy a szülők a hallgató megélhetését (lakhatási, étkezési, utazási költségeit) és egyetemi tanulmányait semmilyen formában nem tudják, vagy nem kívánják támogatni. A nyilatkozatban szükséges a pontos dátum megjelölése, hogy ez az állapot mióta áll fenn, és a különélés okának részletezése.;

Az Egyetem álláspontja szerint e nyilatkozat beszerzése annak érdekében szükséges, hogy a pályázó megfeleljen az igazolási lista szerinti önel tartó definíciójának, ugyanis az Egyetem nyilatkozata szerint a hallgató – a pályázat alapján – akkor minősül önel tartónak, ha gazdaságilag önálló háztartást képez, azaz szülei abban az esetben sem támogatják, ha arra jogszabály szerint kötelesek lennének és tartási kötelezettségüket bevételeik alapján teljesíteni tudnák.

- a szülőktől NAV jövedelemigazolás az általános igazolások szerint.

Bár az önel tartó pályázó gazdaságilag önálló háztartást képez, szülei semmilyen formában nem támogatják anyagilag, és bevételeit a pályázó teljeskörűen igazolja, emellett az Egyetem szerint azért szükséges a szülők fenti nyilatkozatának beszerzése, hogy elmondható legyen, hogy a szülők abban az esetben sem tudnák őt támogatni, ha arra a jogszabályban fennálló tartási kötelezettségük alapján erre kötelesek lennének. Az Egyetem szerint egyedül így válik igazolttá az a körülmény, hogy a pályázó gazdaságilag önálló háztartást képez, önmagát tartja el, nem támogatják őt a szülők.

A 2019/2020. őszi félév igazolási listája mindezeket túl már a 25. életévét be nem töltött személy tekintetében is előírta – amit korábban a 2018/2019. tanév igazolási listái csak a 25. életévét betöltött személyek esetére írtak elő –, hogy szükséges:

- a hallgató saját bevételeinek teljes körű igazolása (NAV igazolás, munkáltatótól kapott kereset, egyéb jövedelem, egyetemi juttatások, diákhitel, saját jogú családi pótlék stb.);
- a hallgató köteles az elbírálás során vizsgált időszakra minimum havi 50 000 forint egy főre jutó jövedelmet igazolni.

Amennyiben a hallgató az elbírálás során vizsgált időszak kezdetéig betöltötte a 25. életévét, az alábbi igazolások benyújtása szükséges:

- a hallgató saját bevételeinek teljes körű igazolása (NAV igazolás, munkáltatótól kapott kereset, egyéb jövedelem, egyetemi juttatások, diákhitel, saját jogú családi pótlék stb.);
- a hallgató köteles az elbírálás során vizsgált időszakra minimum havi 50 000 forint ellenőrző egy főre jutó jövedelmet igazolni;
- a hallgató minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata;
- amennyiben a hallgató az előző rendszeres szociális ösztöndíj leadásakor még nem volt öneltartó, úgy esetében az érvényes igényléshez szükséges a vele korábban egy háztartást alkotott személyek teljeskörű leigazolása és az igazolások benyújtása.

Indokolt esetben a bíráló környezettanulmányt vagy egyéb további igazolásokat kérhet a hallgatótól.

CD) A „családfenntartó” fogalmat kifejezetten csak a 2019/2020. őszi félév igazoláslistája tartalmazza, a kategória, illetve ezen előírások korábban a 2018/2019. tanév igazoláslistáin nem szerepeltek.

A háztartásban élő családfenntartó személy - beleértve az igénylést benyújtó hallgatót is - még nem töltötte be a 25. életévét és nappali munkarendű közoktatásban, nappali aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik vagy nappali munkarendű OKJs képzésben vesz részt, és a szüleitől eltérő háztartásban él, az alábbi igazolások benyújtása szükséges:

- általános igazolások (lakcímkártyáról szóló nyilatkozat, egy háztartásban élőkéről szóló igazolás, NAV jövedelemigazolás stb.);
- a családfenntartó személy saját bevételeinek teljes körű igazolása (NAV igazolás, munkáltatótól kapott kereset, egyéb jövedelem, egyetemi juttatások, diákhitel, saját jogú családi pótlék stb.);
- a családfenntartó személy szüleinek közjegyző vagy a helyi önkormányzat/járási hivatal jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi – nyilatkozatának beszerzése, és másolatának leadása arról, hogy a szülők a hallgató megélhetését (lakhatási, étkezési, utazási költségeit) és egyetemi tanulmányait milyen formában támogatják. Amennyiben semmilyen formában nem támogatják, akkor a nem támogatás feltüntetése szükséges. A nyilatkozatban szükséges a pontos dátum megjelölése, hogy ez az állapot mióta áll fenn.
- a családfenntartó személy szüleinek NAV jövedelemigazolása az általános igazolások szerint;
- a családfenntartó személy, illetve a háztartásban élő további eltartónak számító személy(ek) minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

A fenti kategóriába nem tartozó, a háztartásban élő családfenntartó személy esetén az alábbi igazolások benyújtása szükséges:

- az általános igazolások között részletesen felsorolt igazolások (lakcímkártyáról szóló nyilatkozat, egy háztartásban élőkéről szóló igazolás, NAV jövedelemigazolás stb.);
- a családfenntartó személy kereseti körülményeinek igazolása.

D) A pályázatok elbírálása során eltérő pontszám jár a háztartásban élők tanulmányi körülményei alapján, amely körülményeket a pályázat leadása során igazolni kell.

DA) Tanuló eltartott esetén a következő igazolások leadása szükséges:

- még nem iskoláskorú gyermek (0-6 év) esetében: születési anyakönyvi kivonat, személyazonosító igazolvány vagy lakcímkártya másolata;

Az Egyetem álláspontja szerint ezen okmányok valamelyikének benyújtása azért szükséges, mert pontszám jár arra, ha a pályázóval egy háztartásban él olyan gyermek, aki még nem iskolás korú.

Ezen körülmény igazolásához az Egyetemnek tudnia kell, hogy a gyermek a pályázat során vizsgált időszak első napjakor mennyi idős volt. Mivel az egy háztartásban élőkről szóló igazoláson eltérő az életkorok feltüntetésének pontossága – mivel legtöbb esetben csak az évszám kerül fentüntetésre – ezért az érintett személyek fentiek közül kiválasztott okmánya másolatának beadása szükséges, hogy a pontos születési dátum megállapítható legyen.

Az okmány kezelése – így kiemelten az „anyja neve” adat – szükséges a családszerkezet megállapítása érdekében, mivel ha az egy háztartásban élő gyermek a pályázó gyermeke, úgy erre is többletpont adható.

- köznevelésben résztvevő diák esetében (általános iskolás, középiskolás vagy középfokú szakképzésben résztvevő): az adott tanévről szóló iskolalátogatási igazolás;
- felsőoktatásban, nappali munkarendű képzésben részt vevő, aktív státuszú hallgatótól: az adott félévről szóló hallgatói jogviszony igazolás.
- nappali munkarendű OKJ képzésben résztvevő személy esetében: az adott tanévről szóló iskolalátogatási igazolás.

DB) Köznevelésben vagy felsőoktatásban, nem nappali munkarendű képzésben részt vevő vagy felsőoktatásban tanuló, passzív státuszú személy esetén szükséges:

- a kereseti körülmények igazolása;
- az általános igazolások között ismertetett NAV jövedelemigazolás beszerzése és másolatának leadása, vagy mennyiben nem rendelkezett önálló keresettel, úgy annak igazolása a fentebb már ismertetett módon;
- köznevelésben résztvevő személy, felsőoktatásban tanuló hallgató, nappali OKJ képzésben részt vevő személy az adott félévről/tanévről szóló iskolalátogatási vagy hallgatói jogviszony igazolás.

A 2018/2019. tanév igazoláslistái e körülmények igazolását kérték továbbá a nappali tagozatos, de az elbírálás során vizsgált időszak kezdetéig a 25. életévét betöltött személyek esetén is.

DC) A 2019/2020. őszi félév igazoláslistája előírta, hogy a köznevelésben vagy felsőoktatásban nappali munkarendű képzésben részt vevő, de az elbírálás során vizsgált időszak kezdetéig a 25. életévét betöltött személy (azaz tanuló eltartottnak nem minősülő tanuló) esetén szükséges:

- a kereseti körülmények igazolása;
- az általános igazolások között ismertetett NAV jövedelemigazolás beszerzése és másolatának leadása (amennyiben nem rendelkezett önálló keresettel, úgy az álláskeresősről szóló, járási Hivatal által kiállított igazolás nem szükséges);
- minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata;
- köznevelésben résztvevő személy esetében: (középiskolás vagy középfokú szakképzésben résztvevő) az adott tanévről szóló iskolalátogatási igazolás;
- felsőoktatásban tanuló hallgatótól: az adott félévről szóló hallgatói jogviszony igazolás;
- nappali OKJ képzésben részt vevő személy esetében: az adott tanévről szóló iskolalátogatási igazolás.

DD) Doktorandusz hallgató esetén szükséges:

- az adott félévről szóló hallgatói jogviszony igazolás;
- a doktorandusz ösztöndíj, illetve
- kereseti körülmények igazolása az elbírálás során figyelembe vett időszakról;

- a doktorandusz hallgató minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

E) A pályázó hallgató szüleinek körülményei alapján is eltérő pontszámot kap a pályázat elbírálása során, arra tekintettel, hogy a szülő külön él, elvált vagy újra megházasodott, vagy meghalt.

EA) Amennyiben a pályázó hallgató szülője külön él, az alábbi igazolások leadása szükséges:

- a közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője által kiállított, a különélés tényéről szóló igazolás bemutatása, és másolatának leadása, amelyet helyettesít, ha az egy háztartásban élőkéről szóló igazoláson az adott személy nem szerepel;
- a gyermektartás valós összegének igazolása mindkét szülő két tanú előtt tett írásos nyilatkozatával; amennyiben az egyik szülő nem tudja, vagy nem kívánja aláírni e nyilatkozatot, a másik szülő közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi – egyoldalú nyilatkozatának bemutatása, és másolatának leadása szükséges, vagy a jogerős bírósági ítélet a gyermektartás pontos összegéről.

Az Egyetem a Hatóság kérdésére nem adott választ arra, hogy miért szükséges a bontásról szóló teljes bírósági ítélet vagy teljes jegyzőkönyv (és miért nem elegendő annak pusztán az a része, amely a gyermektartás összegének megállapítására vonatkozik), hanem arról nyilatkozott, hogy a nem egy háztartásban élő szülő által fizetett gyermektartás hozzá számít a család bevételei közé, amely körülmény igazolásának egy módja az ítélet vagy jegyzőkönyv másolatának leadása, de a pályázó hallgató igazolhatja e körülményt a fent felsorolt más módon is.

EB) Elvált szülők esetén a gyermektartás összegének igazolására az alábbi dokumentumok beszerzése és leadása szükséges:

- jogerős bírósági ítélet vagy a jegyzőkönyv másolata a bírósági bontás tényéről, vagy a gyermektartás összegének megállapításáról, a gyermektartás valós összegének megjelölésével;
- mindkét szülő két tanú előtt tett írásos nyilatkozata a gyermektartás valós összegének mértékéről;
- amennyiben az egyik szülő nem tudja, vagy nem kívánja aláírni e nyilatkozatot, a másik szülő közjegyző, vagy a helyi önkormányzat/járási hivatal jegyzője előtt tettek – a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi – egyoldalú nyilatkozatának bemutatása és másolatának leadása szükséges).

A 2019/2020. őszi félév igazoláslistája kifejezetten tartalmazza, hogy e dokumentumok közül csak az egyik leadása szükséges, míg a 2018/2019. tanév igazoláslistái e megjegyzést nem tartalmazták. A 2019/2020. őszi félév igazoláslistája továbbá ugyanezen igazolások benyújtását kéri, ha újránházasodott szülő esetén is.

A 2018/2019. tanév igazoláslistái újránházasodott/élettárral élő szülők esetén az alábbi igazolások benyújtását arta elő:

- a gyermektartás valós összegének igazolása mindkét szülő két tanú előtt tett írásos nyilatkozatával;
- amennyiben az egyik szülő nem tudja, vagy nem kívánja aláírni az előző pontban leírt nyilatkozatot, a másik szülő közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt tett – a vizsgált időszak utolsó napjához képest képest 2 évnél nem régebbi – egyoldalú nyilatkozatának bemutatása, és másolatának leadása szükséges, vagy a jogerős bírósági ítélet a gyermektartás pontos összegéről;
- amennyiben az új házastárs vagy élettárs a hallgatóval egy háztartásba költözött, róla is szükségesek az „általános igazolások” között részletezett igazolások;

- amennyiben az új élettárs vagy házastárs is elvált vagy élettársi kapcsolatban volt korábban, és a korábbi kapcsolatából származó gyermek(ek) szintén a háztartás részét képezi(k), tőle is szükséges a bekérni a gyerektartás valós összegének igazolásra mindkét szülő két tanú előtt tett írásos nyilatkozatát.

EC) Árva vagy félárva hallgató, és a hallgatóval egy háztartásban élő árvaellátásra jogosult személyek esetén szükséges a szülő(k) halotti anyakönyvi kivonatának másolata, és az árvaellátás összegéről szóló dokumentum másolata az elbírálás során vizsgált időszakról vagy az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonata.

Abban az esetben, ha az árvaellátás megállapítása még folyamatban van, mert a haláleset a közelmúltban történt, úgy az ellátás megállapításának folyamatát igazoló hatóság által kiállított okirat másolatának leadása szükséges.

Félárvaság esetén szükséges az özvegyi nyugdíj igazolása az „Öregségi, rokkantsági nyugdíj/ellátás, rehabilitációs ellátás” között leírtaknak megfelelően.

ED) Amennyiben valamely szülő személyazonossága nem ismert, az ezt igazoló születési anyakönyvi kivonat vagy a képzelt szülő megállapításáról szóló határozat másolata szükséges.

F) A pályázó hallgató mind a saját, mind a vele egy háztartásban élő személy egészségügyi helyzetére tekintettel eltérő pontszámokat kap az alábbi feltételek fennállása esetén: krónikus betegség, rokkantság, fogyatékoság.

Az egészségügyi körülmények igazolása esetén nem fogadható el a házi orvos által kiállított igazolás, hanem a lent részletezett szakorvosi igazolások, illetve bírósági vagy hatósági határozatok bemutatása és másolatának leadása szükséges.

FA) A hallgató vagy vele egy háztartásban élő személy tartós betegsége esetén olyan szakorvosi igazolás bemutatása és másolatának leadása szükséges „egészségügyi adatok nélkül”, amely tartalmazza a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi szolgáltatások, termékek, eszközök listáját.

Szükséges továbbá a betegséggel összefüggő rendszeres kiadások igazolása (azok megléte esetén), számlákkal alátámasztva, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő TAJ-alapú elektronikus szolgáltatásai között (magyarország.hu) elérhető betegéletút lekérdezés segítségével, vagy közgyógyellátás igazolásával.

Az Egyetem nyilatkozata szerint a szociális helyzet megítélésakor figyelembe kell venni a hallgató vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója egészségi állapota miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadásait. Az Egyetem álláspontja szerint ezért nem elegendő, ha a pályázó igazolja a betegséggel összefüggő kiadásait, hanem szükséges a rendszeresen felmerülő egészségügyi szolgáltatások, termékek, eszközök listájának leadása, hogy igazolt legyen, hogy a kiadások a betegséggel kapcsolatban merülnek fel.

FB) A hallgató vagy vele egy háztartásban élő személy rokkantsága esetén szükséges a rokkantság fokáról szóló érvényes határozat másolatának leadása, „az egészségügyi adatok nélkül”.

Szükséges a rokkantságról szóló olyan szakorvosi igazolás bemutatása és másolatának leadása „egészségügyi adatok nélkül”, amely tartalmazza a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi szolgáltatások, termékek, eszközök listáját.

Szükséges továbbá a betegséggel összefüggő rendszeres kiadások igazolása (azok megléte esetén), számlákkal alátámasztva, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő TAJ-alapú elektronikus szolgáltatásai között (magyarország.hu) elérhető betegéletút lekérdezés segítségével, vagy közgyógyellátás igazolásával.

Szükséges a rokkantsági nyugdíj/ellátás, rehabilitációs ellátás igazolása, illetve, amennyiben ezen ellátások mellett rendelkezik egyéb keresettel, úgy szükséges ennek a ténynek a leigazolása.

FC) Fogyatékkal élő hallgató, vagy vele egy háztartásban élő hozzátartozó esetén, szükséges a fogyatékoságáról szóló szakorvos által kiállított igazolás bemutatása és másolatának leadása egészségügyi adatok nélkül, amely tartalmazza a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi szolgáltatások, termékek, eszközök listáját.

Amennyiben van ilyen, szükséges a fogyatékosági támogatás igazolása az arra jogosult szervtől.

Szükséges továbbá a fogyatékosággal összefüggő rendszeres kiadások igazolása (azok megléte esetén), számlákkal alátámasztva.

G) A hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet igazolásához a hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozat beszerzése szükséges az önkormányzattól.

H) Amennyiben a pályázati egy főre jutó nettó havi jövedelem nem éri el a 40 000 forintot, szükséges a közüzemi költségeket igazoló közüzemi számlák másolata az elbírálás során vizsgált időszak utolsó 3 hónapjáról.

Szükséges az elbírálás során vizsgált időszakra minimum az egy főre jutó közüzemi és élelmiszerköltséget meghaladó összeg leigazolása.

Az igazolandó közüzemi kiadások: víz, csatorna; gáz, fűtés (központi fűtés, fatüzelés stb.); áram; vezetékes telefon; mobiltelefonok (minden háztartásban élő személy, így a hallgató esetén is, feltöltőkártya esetén is); internet; televízió; közös költség; személyszállítási díj; egyéb közüzemi költség.

Amennyiben valamely közüzemi kiadást a háztartás nem tud számlával igazolni, szükséges az ESZR-ben a közüzemi adatok mezőnél generálható nyilatkozat kitöltése, kinyomtatása, és aláírt, két tanúval hitelesített példány leadása. A nyilatkozatot az űrlap generálása gombra kattintás után lehet letölteni. A letöltés után szükséges a kitöltött és aláírt űrlap visszatöltése az igényléshez, és szóbeli elbírálás során a bemutatása.

Átalánydíj fizetése esetén az elszámoló számla kivételével háromhónapnyi közüzemi számla másolatának leadása szükséges a vizsgált időszak által figyelembe vett valamely három hónapról.

1.2.4. Az Egyetem álláspontja szerint az igazolásként beadott dokumentumok vizsgálata és értékelése hiányában nem ítélt meg megalapozottan a pályázó hallgató szociális helyzete, így az adatok kezelése abból a célból történik, hogy eldönthető legyen, jogosult-e a pályázó az ösztöndíjra vagy sem.

Mivel az Egyetem nem fér hozzá olyan állami adatbázisokhoz, amelyből adatokat kérhetne le a juttatásra való jogosultság megállapítása érdekében, ezért a jogosultság tekintetében irányadó körülmények valóságát megítélése szerint kizárólag így tudja ellenőrizni, hogy a dokumentumokat a hallgató a pályázatához mellékelni köteles, és/vagy köteles azt bemutatni.

A Hatóság kifejezetten rákérdezett arra, hogy miért szükséges bizonyos körülményeket közjegyző vagy jegyző előtt tett nyilatkozattal igazolni, amikor más körülmények igazolására megfelelőnek tartja a két tanú által aláírt nyilatkozatot. Az Egyetem e kérdésre adott válaszában pusztán felsorolta, hogy mely esetben szükséges e nyilatkozási forma, amit különösen azért tart szükségesnek az Egyetem, hogy a jövedelmi helyzet valós és igazolt adatok alapján történjen, de arra a kérdésre nem válaszolt, hogy a nyilatkozatokat miért kell közjegyző vagy jegyző előtt megtenni, miért nem lehet megítélni a valós jövedelmi helyzetet akkor, ha a benyújtott nyilatkozat nem közokirat, hanem teljes bizonyító erejű magánokirat.

I.2.5. Az ösztöndíjjal kapcsolatos valamennyi információ a <https://szoc.sc.bme.hu/> oldalon található meg. A főoldalon szerepelnek az aktuális pályázatra vonatkozó információk, így a határidők, valamint az a tájékoztatás, hogy az ösztöndíjakkal kapcsolatos tudnivalókat a TJSZ tartalmazza, a pontozási rendszert pedig a TJSZ2017 esetén a 2. melléklet, a TJSZ2019 esetén a 3. melléklet tartalmazza: a főoldalon arról is megtalálható tájékoztatás, hogy a TJSZ és mellékletei elérhetők a „Letöltések” menüpontban. A hatályos Igazoláslistára mutató közvetlen link az adott félév pályázatára vonatkozó információk alatt található „A szükséges igazolásokról szóló tájékoztatót az alábbi dokumentum tartalmazza.” linkre kattintva.

Az Adatvédelmi tájékoztató szintén a <https://szoc.sc.bme.hu/> található meg az „ESZR használati feltételek” menüpontra kattintva, amelyhez a honlapon az alábbi megjegyzés található: „Igénylés létrehozásához szükséges az alábbi dokumentum tartalmának ismerete, és elfogadása”.

A weboldalon megtalálható továbbá az „ESZR felhasználói segédlet”, amely segédlet tájékoztatást nyújt arról, hogy a pályázó az adott félév bármely, szociális alapú támogatási pályázatára igénylést adhat le az adott pályázási időszakban: az igénylés létrehozása előtt el kell fogadni az „ESZR használati feltételeket” – azaz az Adatvédelmi tájékoztatót –, ezt követően kerül a hallgató az igénylés felületére.

Az Adatvédelmi tájékoztató 2017. augusztus 27-ei keltezésű, és az ESZR-ben leadott pályázatokkal kapcsolatos adatkezelések feltételeiről nyújt tájékoztatást. Ezzel kapcsolatban a tájékoztató megjegyzi, hogy amennyiben az abban rögzített információkon túlmenően további kérdése lenne az érintetteknek, lépjen kapcsolatba az Egyetemmel. A tájékoztató tartalmazza az adatkezelő nevét és elérhetőségét.

A tájékoztató az adatkezelés céljaként rögzíti, hogy az Egyetem az általa kezelt adatokat „a hallgató szociális helyzete megítéléséhez, és a szociális helyzet alapján nyújtható juttatások (így rendszeres szociális ösztöndíj, alaptámogatás, kollégiumi elhelyezés, valamint önköltség/költségtérítés csökkentés) elbírálásához, megállapításához, teljesítéséhez, valamint az állami forrásokkal való felelős és ellenőrizhető gazdálkodás igazolásához, továbbá kizárólag belső felhasználásra szánt statisztika készítéséhez használja fel”.

A tájékoztató – az Egyetem nyilatkozatával összhangban – az adatkezelés jogalapjaként rögzíti, hogy az Egyetem „az Nftv. 3. számú mellékletének, A hallgatók adatairól szóló I/B alcímének 1. be) pontja alapján a felsőoktatási intézmény a hallgatói juttatások adatait, valamint a juttatásokra való jogosultság elbírálásához szükséges adatokat nyilvántartja”. Az adatkezelés jogalapjához kapcsolódóan továbbá az a tájékoztatás található meg, hogy a pályázó hallgató „az Egységes Szociális Rendszerben pályázatának leadásával elismeri, hogy a jelen ESZR használati feltételek és adatvédelmi tájékoztató tartalmát megismerte, azt elfogadja, és az adatkezelési tájékoztatóban foglalt adatkezeléshez hozzájárul.” Az Egyetem tehát összességében arról nyújt tájékoztatást, hogy az adatkezelés az hallgató pályázatának leadásával megadott egyértelmű és önkéntes hozzájárulásán, valamint az Nftv. fent hivatkozott rendelkezésén alapul.

A tájékoztatóban szerepel az az információ, hogy a kezelt adatok körét az Igazoláslista tartalmazza.

Az Egyetem a tájékoztatóban arról nyújt információt az érintettek részére, hogy az Infotv. 14-15. §-a alapján tájékoztatást kérhet személyes adatai kezeléséről, illetve kérheti a valóságnak nem megfelelő személyes adatai helyesbítését. Tájékoztatás szerepel továbbá arról, hogy az érintett kérheti azon személyes adatai törlését, mely adatokat az Egyetem hozzájárulása alapján kezel. Az Egyetem felhívja az érintettek figyelmét arra, hogy a jogi kötelezettség teljesítése céljából kezelt adat nem törölhető, ebben az esetben a tiltakozás jogával lehet élni az Infotv. 21. § alapján.

Az Egyetem továbbá tájékoztatást nyújt a Hatósághoz fordulás jogáról – ennek keretében a Hatóság elérhetőségéről is –, valamint a bíróság előtti jogorvoslathoz való jogról.

Az Egyetem ezeken túl tájékoztatást nyújt az adatkezelés tízéves időtartamáról, az adatok megismerésére jogosult személyek köréről, arról, hogy az adatokat az ESZR-ben elektronikusan, a személyesen leadott

igazolásokot pedig papír alapon tárolja, továbbá arról, hogy a személyes adatok továbbítására az Nftv. 3. számú melléklet I/B alcímének 4. pontja alapján vagy az érintett hozzájárulása alapján kerülhet sor.

II. Az ügyben alkalmazandó jogszabályok

Az általános adatvédelmi rendelet (171) preambulumbekkezdése alapján az e rendelet alkalmazásának időpontja előtt megkezdett adatkezelést e rendelet hatálybalépésének időpontjától számított két éven belül összhangba kell hozni e rendelettel.

Az általános adatvédelmi rendelet 2. cikk (1) bekezdése alapján e rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak a személyes adatoknak a nem automatizált módon történő kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

Az Infotv. 2. § (1) bekezdése alapján e törvény hatálya - a személyes adatok tekintetében a (2)-(6) bekezdésben meghatározottak szerint - minden olyan adatkezelésre kiterjed, amely személyes adatra, valamint közérdekű adatra vagy közérdekből nyilvános adatra vonatkozik.

Az Infotv. 2. § (2) bekezdése alapján személyes adatoknak az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: általános adatvédelmi rendelet) hatálya alá tartozó kezelésére az általános adatvédelmi rendeletet a III-V. és a VI/A. Fejezetben, valamint a 3. § 3., 4., 6., 11., 12., 13., 16., 17., 21., 23-24. pontjában, a 4. § (5) bekezdésében, az 5. § (3)-(5), (7) és (8) bekezdésében, a 13. § (2) bekezdésében, a 23. §-ban, a 25. §-ban, a 25/G. § (3), (4) és (6) bekezdésében, a 25/H. § (2) bekezdésében, a 25/M. § (2) bekezdésében, a 25/N. §-ban, az 51/A. § (1) bekezdésében, az 52-54. §-ban, az 55. § (1)-(2) bekezdésében, az 56-60. §-ban, a 60/A. § (1)-(3) és (6) bekezdésében, a 61. § (1) bekezdés a) és c) pontjában, a 61. § (2) és (3) bekezdésében, (4) bekezdés b) pontjában és (6)-(10) bekezdésében, a 62-71. §-ban, a 72. §-ban, a 75. § (1)-(5) bekezdésében, a 75/A. §-ban és az 1. mellékletben meghatározott kiegészítésekkel kell alkalmazni.

Az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság az érintett erre irányuló kérelmére adatvédelmi hatósági eljárást indít és hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indíthat.

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján a személyes adatok kezelését jogszerűen és tisztességesen, valamint az érintett számára átlátható módon kell végezni („jogszerűség, tisztességes eljárás és átláthatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján a személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (e) bekezdése alapján az adatkezelő felelős az (1) bekezdésnek való megfelelésért, továbbá képesnek kell lennie e megfelelés igazolására („elszámoltathatóság”).

Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés alapján a személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben legalább az alábbiak egyike teljesül:

- a) az érintett hozzájárulását adta személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez;
- b) az adatkezelés olyan szerződés teljesítéséhez szükséges, amelyben az érintett az egyik fél, vagy az a szerződés megkötését megelőzően az érintett kérésére történő lépések megtételéhez szükséges;
- c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;

- d) az adatkezelés az érintett vagy egy másik természetes személy létfontosságú érdekeinek védelme miatt szükséges;
- e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges;
- f) az adatkezelés az adatkezelő vagy egy harmadik fél jogos érdekeinek érvényesítéséhez szükséges, kivéve, ha ezen érdekekkel szemben elsőbbséget élveznek az érintett olyan érdekei vagy alapvető jogai és szabadságai, amelyek személyes adatok védelmét teszik szükségessé, különösen, ha az érintett gyermek.

A GDPR 4. cikk 11. pontja értelmében az érintett hozzájárulása az érintett akaratának önkéntes, konkrét és megfelelő tájékoztatáson alapuló és egyértelmű kinyilvánítása, amellyel az érintett nyilatkozat vagy a megerősítést félreérthetetlenül kifejező cselekedet útján jelzi, hogy beleegyezését adja az őt érintő személyes adatok kezeléséhez.

A GDPR (42) preambulumbekkezdése alapján a hozzájárulás megadása nem tekinthető önkéntesnek, ha az érintett nem rendelkezik valós vagy szabad választási lehetőséggel, és nem áll módjában a hozzájárulás nélküli megtagadása vagy visszavonása, hogy ez kárára válna.

A GDPR 9. cikk (1) bekezdése alapján faji vagy etnikai származásra, politikai véleményre, vallási vagy világnézeti meggyőződésre vagy szakszervezeti tagságra utaló személyes adatok, valamint a természetes személyek egyedi azonosítását célzó genetikai és biometrikus adatok, az egészségügyi adatok és a természetes személyek szexuális életére vagy szexuális irányultságára vonatkozó személyes adatok kezelése tilos.

A GDPR 9. cikk (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés nem alkalmazandó abban az esetben, ha:

- a) az érintett kifejezett hozzájárulását adta az említett személyes adatok egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez, kivéve, ha az uniós vagy tagállami jog úgy rendelkezik, hogy az (1) bekezdésben említett tilalom nem oldható fel az érintett hozzájárulásával;
- b) az adatkezelés az adatkezelőnek vagy az érintettnek a foglalkoztatást, valamint a szociális biztonságot és szociális védelmet szabályozó jogi előírásokból fakadó kötelezettségei teljesítése és konkrét jogai gyakorlása érdekében szükséges, ha az érintett alapvető jogait és érdekeit védő megfelelő garanciákról is rendelkező uniós vagy tagállami jog, illetve a tagállami jog szerinti kollektív szerződés ezt lehetővé teszi;
- c) az adatkezelés az érintett vagy más természetes személy létfontosságú érdekeinek védelméhez szükséges, ha az érintett fizikai vagy jogi cselekvőképtelensége folytán nem képes a hozzájárulását megadni;
- d) az adatkezelés valamely politikai, világnézeti, vallási vagy szakszervezeti célú alapítvány, egyesület vagy bármely más nonprofit szervezet megfelelő garanciák mellett végzett jogszerű tevékenysége keretében történik, azzal a feltétellel, hogy az adatkezelés kizárólag az ilyen szerv jelenlegi vagy volt tagjaira, vagy olyan személyekre vonatkozik, akik a szervezettel rendszeres kapcsolatban állnak a szervezet céljaihoz kapcsolódóan, és hogy a személyes adatokat az érintettek hozzájárulása nélkül nem teszik hozzáférhetővé a szervezeten kívüli személyek számára;
- e) az adatkezelés olyan személyes adatokra vonatkozik, amelyeket az érintett kifejezetten nyilvánosságra hozott;
- f) az adatkezelés jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, illetve védelméhez szükséges, vagy amikor a bíróságok igazságszolgáltatási feladatkörükben járnak el;
- g) az adatkezelés jelentős közérdek miatt szükséges, uniós jog vagy tagállami jog alapján, amely arányos az elérni kívánt céllal, tiszteletben tartja a személyes adatok védelméhez való jog lényeges tartalmát, és az érintett alapvető jogainak és érdekeinek biztosítására megfelelő és konkrét intézkedéseket ír elő;

- h) az adatkezelés megelőző egészségügyi vagy munkahelyi egészségügyi célokból, a munkavállaló munkavégzési képességének felmérése, orvosi diagnózis felállítása, egészségügyi vagy szociális ellátás vagy kezelés nyújtása, illetve egészségügyi vagy szociális rendszerek és szolgáltatások irányítása érdekében szükséges, uniós vagy tagállami jog alapján vagy egészségügyi szakemberrel kötött szerződés értelmében, továbbá a (3) bekezdésben említett feltételekre és garanciákra figyelemmel;
- i) az adatkezelés a népegészségügy területét érintő olyan közérdekből szükséges, mint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekkel szembeni védelem vagy az egészségügyi ellátás, a gyógyszerek és az orvostechikai eszközök magas színvonalának és biztonságának a biztosítása, és olyan uniós vagy tagállami jog alapján történik, amely megfelelő és konkrét intézkedésekről rendelkezik az érintett jogait és szabadságait védő garanciákra, és különösen a szakmai titoktartásra vonatkozóan;
- j) az adatkezelés a 89. cikk (1) bekezdésével összhangban a közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból szükséges olyan uniós vagy tagállami jog alapján, amely arányos az elérni kívánt céllal, tiszteletben tartja a személyes adatok védelméhez való jog lényeges tartalmát, és az érintett alapvető jogainak és érdekeinek biztosítására megfelelő és konkrét intézkedéseket ír elő.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 84. § (1) bekezdése alapján felsőoktatási intézmény működéséhez a fenntartó biztosít támogatást.

Az Nftv. 84. § (2) bekezdés a) pontja alapján az állami támogatás célja a hallgatói juttatások (...) biztosítása.

Az Nftv. 85/C. § ba) pontja alapján a felsőoktatási intézmény a hallgatói juttatásokhoz rendelkezésre álló forrásokat a következő jogcímenek használhatja fel: szociális alapú ösztöndíj kifizetésére, mely lehet (...) rendszeres szociális ösztöndíj.

Az Nftv. 3. számú melléklet I/B. alcím 1. be) pontja alapján az e törvény alapján nyilvántartott adatok a hallgatói juttatások adatai, a juttatásokra való jogosultság elbírálásához szükséges adatok (szociális helyzet, szülők adatai, tartásra vonatkozó adatok)”.

Az Nftv. 110. § (1) bekezdés 13. pontja szerint a Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza a hallgatói juttatásokkal, támogatásokkal és egyéb kedvezményekkel kapcsolatos részletes szabályokat.

A felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 8. § (2) a) pontja alapján Nftv. 85/C. § ba) (...) pontja szerinti juttatások – tehát a rendszeres szociális ösztöndíj – kifizetésére kell felhasználni az e rendelet hatálya alá tartozó felsőoktatási szakképzésben, alapképzésben, osztatlan és mesterképzésben részt vevő hallgatók után biztosított hallgatói normatíva legalább 20 százalékát.

A Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése alapján az Nftv. 85/C. § ba) (...) pontjaiban meghatározott ösztöndíjat (azaz a rendszeres szociális ösztöndíjat) - e rendelet eltérő rendelkezése hiányában - havi rendszerességgel kell a hallgató részére kifizetni. A felsőoktatási intézmény - a tanulmányi félév első hónapjának kivételével - legkésőbb a tárgyhoz 10. napjáig köteles a számlavezető hitelintézet felé intézkedni e juttatások átutalásáról.

A Korm. rendelet 11. § (3) bekezdése alapján az Nftv. 85/C. § b) pontban meghatározott juttatás – azaz a szociális alapú ösztöndíj – hallgatói kérelemre adható.

A Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése szerint a 16. § (1) bekezdése alapján a rendszeres szociális ösztöndíj a hallgató szociális helyzete alapján - az intézményi térítési és juttatási szabályzatban rögzített eljárási rend és elvek szerint - egy képzési időszakra biztosított, havonta folyósított juttatás.

A Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése szerint a rendszeres szociális ösztöndíj havi összegének mértéke nem lehet alacsonyabb, mint az éves hallgatói normatíva 20%-a, amennyiben a hallgató szociális helyzete alapján rendszeres szociális ösztöndíjra jogosult e rendelet 21. §-ában foglaltakat figyelembe véve és

- a) fogyatékkal élő vagy egészségi állapota miatt rászorult, vagy
- b) halmozottan hátrányos helyzetű, vagy
- c) családfenntartó, vagy
- d) nagycsaládos, vagy
- e) árva.

A Korm. rendelet 16. § (3) bekezdése szerint a rendszeres szociális ösztöndíj havi összegének mértéke nem lehet alacsonyabb, mint az éves hallgatói normatíva 10%-a, amennyiben a hallgató szociális helyzete alapján rendszeres szociális ösztöndíjra jogosult e rendelet 21. §-ában foglaltakat figyelembe véve és

- a) hátrányos helyzetű, vagy
- b) gyámsága nagykorúsága miatt szűnt meg, vagy
- c) félárva.

A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdése alapján a hallgató szociális helyzetének megítélésakor figyelembe kell venni

- a) a hallgató lakcíme szerinti ingatlanban életvitelszerűen együtt lakó, ott bejelentett vagy tartózkodási hellyel rendelkezők számát és jövedelmi helyzetét,
- b) a képzési hely és a lakóhely közötti távolságot, az utazás időtartamát és költségét,
- c) amennyiben a hallgató tanulmányai során nem a Tbj. szerinti közös háztartásban él, ennek költségeit,
- d) a fogyatékos hallgatónak mekkora összeget kell fordítania különleges eszközök beszerzésére és fenntartására, speciális utazási szükségleteire, valamint személyi segítő, illetve jelnyelvi tolmács igénybevételére,
- e) a hallgató vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója egészségi állapota miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadásait,
- f) a hallgatóval közös háztartásban élő eltartottak számát, különös tekintettel a vele együtt eltartott gyermekek számára,
- g) az ápolásra szoruló hozzátartozó gondozásával járó költségeket.

A Korm. rendelet 21. § (2) bekezdése alapján a jövedelemszámításkor a havonta rendszeresen mérhető jövedelmeknél az utolsó három hónap átlagát, egyéb jövedelmeknél pedig az utolsó egy év tizenkettedét kell figyelembe venni. A hallgató kérésére a bizonyított jövőbeni jövedelemváltozást is figyelembe kell venni.

A Korm. rendelet 21. § (3) bekezdése alapján a hallgató szociális helyzetének megállapításának részletes szabályait az intézmény térítési és juttatási szabályzata határozza meg.

A Korm. rendelet 21. § (4) bekezdése alapján a hallgató szociális helyzetét - a rendkívüli szociális ösztöndíj igénylésének kivételével - tanulmányi félévente egyszer, intézményi szinten - a 11. § (3) bekezdése szerinti kérelmezői körben - egységesen vizsgálja az erre kijelölt bizottság, majd ennek eredményét használja fel mind a szociális ösztöndíj, mind a kollégiumi felvételek, valamint minden más rászorultsági alapú juttatás elbírálásához.

Az Infotv. 5. § (3) bekezdése alapján az (1) bekezdés a) pontjában, a (2) bekezdés b) pontjában, valamint az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) és e) pontjában meghatározott adatkezelés (a továbbiakban: kötelező adatkezelés) esetén a kezelendő adatok fajtáit, az adatkezelés célját és feltételeit, az adatok megismerhetőségét, az adatkezelő személyét, valamint az adatkezelés időtartamát vagy szükségessége időszakos felülvizsgálatát az adatkezelést elrendelő törvény, illetve önkormányzati rendelet határozza meg.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 73/A. § (2) bekezdése alapján a születési anyakönyvi kivonat tartalmazza:

- a) a gyermek

- aa) születési családi és utónevét,
- ab) nemét,
- ac) születési helyét és idejét,
- ad) származási helyét,
- b) az apa és az anya születési családi és utónevét,
- c) a bejegyzett személy halálának tényét, helyét és idejét,
- d) a gyermek és a szülők igazolt nem magyar állampolgárságát, hontalanságát vagy ismeretlen állampolgárságát, magyar állampolgárságának megszűnését,
- e) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti nyilatkozat esetén annak tényét és a vér szerinti szülő vagy szülők 69/B. § (1) bekezdés b) pont *ba*) alpontjában foglalt adatát, vagy - ha a papír alapú anyakönyvbe az örökbefogadás tényét jegyezték be - az örökbefogadás tényét, valamint az örökbefogadó szülő vagy szülők 69/B. § (1) bekezdés b) pont *ba*) és *bi*) alpontjában foglalt adatait,
- f) az örökbefogadott gyermek magyar állampolgárságát, ha nem magyar állampolgár szülők fogadták örökbe,
- g) a hontalan szülők Magyarországon született gyermeke magyar állampolgárságának tényét.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 73/A. § (5) bekezdése alapján a halotti anyakönyvi kivonat tartalmazza:

- a) az elhalt
 - aa) házassági nevét,
 - ab) születési családi és utónevét,
 - ac) nemét,
 - ad) családi állapotát,
 - ae) születési helyét és idejét vagy életkorát,
 - af) igazolt nem magyar állampolgárságát, hontalanságát vagy ismeretlen állampolgárságát, magyar állampolgárságának megszűnését,
 - b) a haláleset helyét és idejét,
 - c) az elhalt apjának és anyjának születési családi és utónevét,
 - d) az elhalt házastársának vagy bejegyzett élettársának születési családi és utónevét,
 - e) a halál tényének bírósági határozattal történt megállapítása esetén
 - ea) a bíróság megnevezését,
 - eb) a határozat számát,
 - ec) a határozat jogerőre emelkedésének időpontját,
 - f) a holtak nyilvánítás esetén
 - fa) a határozatot hozó bíróság megnevezését,
 - fb) a határozat számát,
 - fc) a határozat jogerőre emelkedésének időpontját.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:220. § (1) bekezdése alapján a továbbtanuló nagykorú, munkaképes gyermek a rászorultsági vélelem esetén kívül is jogosult a tartásra, ha szükséges tanulmányai indokolt időn belüli folytatása érdekében arra rászorul. A gyermeknek a szülőt a továbbtanulási szándékáról késedelem nélkül tájékoztatnia kell.

A Ptk. 4:220. § (5) bekezdése alapján a szülő a huszonötödik életévét betöltött, továbbtanuló gyermekének tartására rendkívül indokolt esetben kötelezhető.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdés a) pontja alapján az adatvédelmi hatósági eljárásban hozott határozatában a Hatóság a 2. § (2) és (4) bekezdésében meghatározott adatkezelési műveletekkel összefüggésben az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazhatja.

Az általános adatvédelmi rendelet 58. cikk (2) bekezdés b), d) és i) pontja alapján a felügyeleti hatóság korrekciós hatáskörében eljárva elmarasztalja az adatkezelőt vagy adatfeldolgozót, ha adatkezelési tevékenysége megsértette a rendelet rendelkezéseit, illetve a 83. cikknek megfelelően közigazgatási bírságot szab ki, az adott eset körülményeitől függően az e bekezdésben említett intézkedéseken túlmenően vagy azok helyett.

Az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (5) bekezdése alapján az adatkezelés elveire – ideértve a hozzájárulás feltételeit – vonatkozó, az általános adatvédelmi rendelet 5., 6., 7. és 9. cikkében foglalt szabályok megsértése esetén – a 83. cikk (2) bekezdésével összhangban – legfeljebb 20 000 000 EUR összegű közigazgatási bírsággal, illetve a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világszerte forgalmának legfeljebb 4 %-át kitevő összeggel kell sújtani, azzal, hogy a kettő közül a magasabb összeget kell kiszabni.

Az általános adatvédelmi rendelt 83. cikk (7) bekezdése alapján az egyes tagállamok – a felügyeleti hatóságok 58. cikk (2) bekezdése szerinti korrekciós hatáskörének sérelme nélkül – megállapíthatják az arra vonatkozó szabályokat, hogy az adott tagállami székhelyű közhatalmi vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervvel szemben kiszabható-e közigazgatási bírság, és ha igen, milyen mértékű. Erre tekintettel a kiszabható bírság mértéke az Infotv. 61. § (4) bekezdés b) pontja alapján húszmillió forintig terjedhet.

III. Döntés:

III.1. Az adatkezelés jogalapja

a) Az Egyetem – nyilatkozatai, az Adatvédelmi tájékoztató és a Pályázati adatlap alapján – az ösztöndíjak elbírálása során bekért valamennyi adatot az Nftv. rendelkezései, valamint az érintettek hozzájárulása alapján kezeli. Bár az Egyetem tételes GDPR rendelkezésre nem hivatkozott, nyilatkozataiból az tűnik ki, hogy az Egyetem megítélése szerint a GDPR 6. cikk (1) bekezdés a), valamint e) pontja egyszerre teremt jogalapot az adatkezelésre. Az Egyetem a jogalap meghatározásakor nem tett különbséget aszerint, hogy a pályázó hallgató vagy harmadik személyek adatait kezeli-e, illetve nem értékelte eltérően azokat az adatokat, amelyek a GDPR 9. cikke értelmében a személyes adatok különleges kategóriái közé tartoznak.

b) Mivel az Egyetem arra hivatkozott, hogy ún. kötelező adatkezelést végez az Nftv. rendelkezései alapján, így – bár a TJSZ-ben maga határozhatja meg a szociális helyzet megállapításának részletes szabályait – a benyújtandó adatok, okmányok, igazolások körének meghatározása során nem terjeszkedhet túl az Nftv. 3. számú melléklet I/B. alcím 1. be) pontjában, valamint a Korm. rendelet 16. § (2) és (3) bekezdésében, illetve 21. § (1) bekezdésében felsorolt szempontokon, azaz a pontrendszer kialakítása során nem határozhat meg olyan igazolandó körülményeket, amelyet a Korm. rendelet 16., illetve 21. §-a nem ír elő figyelembe venni a szociális helyzet meghatározásakor.

Amennyiben az Egyetem a TJSZ-ben mégis ilyen szempontokat határoz meg, úgy azon adatok kezelését nem az Nftv. és a Korm. rendelet felhatalmazása – azaz nem a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja – alapján végzi, ezen adatok kezelése akkor jogszerű, ha a GDPR 6. cikk (1) bekezdésében szereplő egyéb jogalap érvényesül. Egyéb jogalap érvényesülése azonban a Hatóság álláspontja szerint nem merülhet fel.

A Korm. rendelet 16. § (1) bekezdése, illetve 21. § (3) bekezdése hatalmazza fel a felsőoktatási intézményeket – így az Egyetemet – hogy a rendszeres szociális ösztöndíjra való jogosultság megállapításához szükséges követelményeket – így ezáltal a kezelt adatok körét is – az intézményi TJSZ-ben határozzák meg, azonban csak azon adatok kezelése esik a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja keretei közé, amely adatkör az Nftv. ben és a Korm. rendeletben meghatározott szempontok megítéléséhez szükséges.

A Hatóság mindenekelőtt megjegyzi, hogy mivel az Infotv. 5. § (3) bekezdése azt írja elő, hogy az általános adatvédelmi rendelet 6. cikk (1) bekezdés c) és e) pontjában meghatározott adatkezelés (a továbbiakban: kötelező adatkezelés) esetén a kezelendő adatok fajtáit, az adatkezelés célját és feltételeit, az adatok megismerhetőségét, az adatkezelő személyét, valamint az adatkezelés időtartamát vagy szükségessége időszakos felülvizsgálatát az adatkezelést elrendelő törvényben, illetve önkormányzati rendeletben kell meghatározni. A Hatóság álláspontja szerint az Infotv. ezen előírásnak nem felel meg az, hogy az Egyetem belső szabályzatában rögzíti a kezelt adatok körét, azonban, mivel az Egyetem kötelezettsége, hogy megfeleljen a tagállami ágazati jogszabályoknak is, így a jogalkotó hiányosságát a Hatóság nem értékelte

az Egyetem terhére, és abból indult ki, hogy ha az Egyetem nem terjeszkedik túl az Nftv. és a Korm. rendeletben előírtakon, akkor adatkezelése megfelel a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontjának.

c) A Hatóság továbbá megjegyzi, hogy az egészségügyi adatok a GDPR 9. cikke szerint a személyes adatok különleges kategóriái közé tartoznak, amelyek kezelése főszabály szerint tilos, és csak a GDPR 9. cikk (2) bekezdése szerinti különleges esetekben lehet jogszerű.

A pályázati pontrendszerben pontot érő szempont, ha a hallgató vagy a vele egy háztartásban élő személy rokkant, krónikus betegsége van, vagy fogyatékkal élő személynek minősül. E körülmények fennállását az Egyetem különböző módon – szakorvosi igazolással, határozattal, illetve egyéb módon – alátámasztani kéri, hiszen a pontszám abban az esetben jár, ha az Egyetem meggyőződik e körülmények fennállásáról.

Az a tény, hogy adott személy rokkant, tartósan beteg vagy fogyatékossgal él együtt, önmagában e személy egészségügyi adatának számít, az egészségügyi adat pedig a GDPR által jobban védett kategóriába, a személyes adatok különleges kategóriái közé tartozik, így ezen adat kezelése a GDPR 6. cikk által felsorolt jogalapokon túl további, a GDPR 9. cikk (2) bekezdésében felsorolt feltételek valamelyikének érvényesülése esetén jogszerű.

Hiába tartalmazza az Igazolási lista, hogy a rokkantság fokáról szóló szakorvosi igazolás, a krónikus betegségről szóló szakorvosi igazolás, illetve a fogyatékossgáról szóló szakorvosi igazolás benyújtását „egészségügyi adatok nélkül” írja elő, a dokumentum másolatának kezelése már arra tekintettel különleges adat kezelésének minősül, ha a szakorvosi igazolás pusztán a személy nevét, illetőleg azt tartalmazza, hogy a személy rokkant, krónikusan beteg vagy fogyatékos.

Az Egyetemnek azonban – mint azt a Hatóság fent kifejtette – kötelezettsége, hogy megfeleljen a tagállami ágazati jogszabályoknak is, ezért a Hatóság abból indult ki, hogy ha az Egyetem az Nftv. és a Korm. rendelet előírásai alapján jár el, és olyan különleges adatok kezeléséről dönt, amely adatok a Korm. rendelet által előírt szempontok megítéléséhez szükségesek, akkor a Hatóság nem róta az Egyetem terhére azt, hogy a különleges adatok kezelése nem felelt meg a GDPR 9. cikk (2) bekezdésének. Egyéb esetekben, amikor az Egyetem a jogszabályi felhatalmazáson túlterjeszkedve írta elő különleges adatok kezelését, a Hatóság vizsgálta a GDPR 9. cikk (2) bekezdésének érvényesülését.

III.1.1. A pályázó hallgató személyes adatainak kezelése

A Korm. rendelet 16. § (2) és (3) bekezdése, illetve a 21. § (1) bekezdése tételesen felsorolja azokat a szempontokat, amelyeket a hallgató szociális helyzetének megítélésakor figyelembe kell venni. Eszerint az Egyetemnek úgy kell meghatározni a benyújtani előírt igazolások és okmányok körét, hogy azok birtokában az alábbi körülményeket meg tudja ítélni: a hallgató lakcíme szerinti ingatlanban életvitelszerűen együtt lakó, ott bejelentett vagy tartózkodási hellyel rendelkezők száma és jövedelmi helyzete; a képzési hely és a lakóhely közötti távolság, az utazás időtartama és költsége; amennyiben a hallgató tanulmányai során nem a Tbj. szerinti közös háztartásban él, ennek költségei; a fogyatékos hallgatónak mekkora összeget kell fordítania különleges eszközök beszerzésére és fenntartására, speciális utazási szükségleteire, valamint személyi segítő, illetve jelnyelvi tolmács igénybevételére; a hallgató vagy a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója egészségi állapota miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadásai; a hallgatóval közös háztartásban élő eltartottak száma, különös tekintettel a vele együtt eltartott gyermekek számára; az ápolásra szoruló hozzátartozó gondozásával járó költségek; a hallgató fogyatékossgal élő vagy egészségi állapota miatt rászorult; hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű; családfenntartó; nagycsaládos; árva vagy félárva; továbbá, ha gyámsága nagykorúsága miatt szűnt meg.

Az Egyetem egy államilag finanszírozott felsőoktatási intézmény, amely intézményre vonatkozó ágazati szabályokat – többek között – az Nftv. és a Korm. rendelet rögzíti. E jogszabályokból kiténik, hogy az Egyetem a részére nyújtott támogatás meghatározott részét köteles a hallgatóknak nyújtott szociális alapú ösztöndíjak kifizetésére fordítani. E jogszabályok meghatározzák azt is, hogy mely szempontokat kell figyelembe vennie az Egyetemnek – illetve valamennyi felsőoktatási intézménynek – a jogosultság

elbírálása során, ami által a kezelendő adatok köre behatárolódik. E szabályok kötik az Egyetemet, azaz az Egyetem nem dönthet úgy, hogy a jogszabályok által meghatározott szempontokon túl egyéb szempontokat is figyelembe kíván venni az ösztöndíjak kiosztása során, ugyanis ezzel többlet-adatkezelést generál.

Mivel az ösztöndíj nyújtása tehát az Egyetemnek olyan feladata, amelynek kereteit – így azt, hogy milyen körülmények fennállása alapján jogosult a hallgató ösztöndíjra – jogszabályok rögzítik, így az Egyetem nem dönthet úgy, hogy e jogszabályokon túlterjeszkedve további szempontok figyelembevételét – és ezáltal további adatkezelést – ír elő a TJSZ-ben, amely adatokhoz – kvázi az e) pontos jogalapot kiegészítve – a hallgató hozzájárulását kéri. A „kötelező adatkezelés” éppen abban nyilvánul meg, hogy az adatkezelőnek van egy jogszabály által meghatározott feladata, amely szükségszerűen adatkezeléssel jár együtt, illetve van egy jogalkotó által meghatározott adatkör (jelen esetben egy szigorúan körül határolt szempontrendszer), az Egyetemnek pedig e jogszabályok keretei között kell eljárnia. Ilyen jogi környezetben pedig fel sem merülhet, hogy az önkényesen – tehát a jogszabályban foglaltaktól eltérően – meghatározott többlet-adatkör kezelésének jogalapja az érintett hozzájárulása lehet.

Az Egyetem arra hivatkozott, hogy a hozzájárulás önkéntessége megítélésük szerint abban nyilvánul meg, hogy maga a pályázat leadása önkéntes. E szempont természetesen a Korm. rendelet 11. § (3) bekezdésében is megjelenik, ugyanis a szociális alapú ösztöndíj esetére rögzíti, hogy az hallgatói kérelemre adható. De ez pusztán annyit jelent, hogy az Egyetem nem kötelezi – és nem is kötelezheti – a hallgatót arra, hogy szociális alapú ösztöndíjat pályázzon meg, amennyiben arra feltehetően jogosult lenne, hanem kizárólag a hallgató döntésétől függ, hogy kíván-e leadni pályázatot vagy sem.

A GDPR szerinti hozzájárulás – mint adatkezelési jogalap – azonban akkor állhat fenn, ha a hallgató nem pusztán arról dönthet, hogy részt kíván-e venni egy – adatkezeléssel is együtt járó – folyamatban, azaz jelen esetben arról, hogy benyújt-e pályázatot vagy sem, hanem arról is, hogy önkéntesen dönthet arról is, hogy milyen adatainak kezelését kívánja, és mely adatainak kezeléséhez nem járul hozzá, anélkül, hogy ebből bármilyen hátrány érne. Bár a hallgató szabadon dönthet arról, hogy bizonyos igazolást nem bocsát az Egyetem rendelkezésére, azonban ennek következtében az a hátrány fogja érni, hogy kevesebb pontot kap pályázatára, ami miatt kevesebb ösztöndíjra lesz jogosult vagy adott esetben elesik attól a támogatástól, amelyre egyébként a Korm. rendelet alapján – az ott meghatározott szempontok fennállása esetén – jogosult lenne.

Fentiek alapján a leadott pályázatokban szereplő valamennyi adat kezelésének jogalapja kizárólag a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja lehet. Amennyiben az Egyetem olyan adatot is kezel, amely kezelése nem szükséges a Korm. rendelet által meghatározott szempontok figyelembevételéhez, illetve ezen felül új szempontokat is meghatároz, akkor adatkezelése jogalap nélküli, azaz a GDPR 6. cikkét sérti.

a) A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontjával összhangban tartalmazza a TJSZ melléklete azt, hogy a pályázóval közös háztartásban élők egy főre jutó jövedelmét figyelembe kell venni, azonban a TJSZ a Korm. rendelettől eltérően nem az utolsó három hónap, hanem az általa meghatározott hat hónap átlagának figyelembevételét írja elő. Mivel egy jogszabály sem ad felhatalmazást az Egyetemnek arra, hogy – a Korm. rendelettől eltérően – a rendszeres jövedelem megítélése során hat hónap valamennyi jövedelmét megismerje, így az Egyetem jogalap nélkül kezel minden olyan igazolást, amely a pályázat leadását megelőző három hónapnál régebbi időszakra vonatkozik, ezen adatok kezelése sérti a GDPR 6. cikkét.

b) A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés b) és c) pontjával összhangban tartalmazza a TJSZ melléklete azt, hogy a pályázó eltérő pontszámot kap aszerint, hogy állandó lakcím szerinti háztartásban, kollégiumban, elutasított kollégiumi elhelyezésre vonatkozó pályázat esetén pedig más tartózkodási helyen lakik. Ezzel összhangban áll az a szempont is, hogy eltérő pontszám jár továbbá arra tekintettel is, hogy hány kilométer távolságra lakik a pályázó a képzési helytől.

c) A pályázó a TJSZ melléklete alapján saját helyzetére tekintettel eltérő pontszámokat kap az alábbi körülmények fennállása esetén: árva pályázó, félárva pályázó esetén, az egyik szülő ismeretlen,

súlyos fogyatékkal vagy tartós betegséggel élő pályázó, saját krónikus betegség (a betegség súlyossága és a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), saját rokkantság (az egészségi állapot mértéke, valamint a rokkantság miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), saját gyermeke van vagy vele egy háztartásban gyermek él, önellátó pályázó.

Az árvaság, félárvaság olyan szempont, amit az Egyetem a Korm. rendelet 16. § (2), illetve (3) bekezdése alapján köteles figyelembe venni, így az e szempontok megállapítása érdekében kezelt adatok a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja alapján kezelt adatnak minősülnek.

Az, hogy a pályázó hallgatónak saját gyereke van, olyan szempont, amit az Egyetem a Korm. rendelet 16. § (2) bekezdés c) pontja alapján köteles figyelembe venni, arra tekintettel, hogy azt a Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés ea) pontja alapján családfenntartó az, akinek legalább egy gyereke van, ezért szükséges ismerni azt az adatot, hogy a pályázónak saját gyereke van. Az e szempont megállapítása érdekében kezelt adatok a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja alapján kezelt adatnak minősülnek.

Nem terjed ki a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja az annak megítélése érdekében kezelt adatokra, hogy az egyik szülő ismeretlen-e – ugyanis a Korm. rendelet a szociális helyzet megítéléséhez e szempontok figyelembevételét sem írja elő.

Az ismeretlen szülő megállapítására vonatkozó igazolásokat és okmányokat az Egyetem jogalap nélkül kezelte, adatkezelése nem felelt meg a GDPR 6. cikk (1) bekezdésének.

d) A Hatóság álláspontja szerint e szempontok közül a pályázó hallgató súlyos fogyatékosága, tartós vagy krónikus betegsége, illetve rokkantsága olyan szempont, amelyek a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés d) és e) pontjával összhangban állnak, azonban a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja kizárólag az ezzel kapcsolatban felmerülő költségek és azok igazolásának kezelése esetére terjed ki.

Nem áll fenn a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pont azon adatok kezelésének esetében, amelyek nem a felmerülő költségeket támasztják alá, hanem pusztán a pályázó hallgató egészségügyi állapotára vonatkoznak (pontosan milyen fogyatékkal él együtt a hallgató, mennyire súlyos és milyen betegsége van, milyen fokú a rokkantsága), ugyanis e szempontokat nem említi a Korm. rendelet 16. § (2) és (3), valamint a 21. § (1) bekezdése sem.

Mivel e szempontokat a Korm. rendelet nem írja elő igazolni, így amikor az Egyetem az e szempontok megítéléséhez szükséges adatokat kérte be, akkor nem egy tagállami jogszabályt követett, hanem ezen felül maga döntött úgy, hogy a Korm. rendeletben meghatározottakon túl további szempontokat is meg kíván jeleníteni a pontrendszerben. A saját hatáskörben előírt többletkövetelmények meghatározása során az Egyetem a hallgató egészségügyi adatainak kezeléséről döntött, amely adatok kezelése – mivel azok túlmutatnak a Korm. rendelet által előírt szempontokon – akkor jogszerű, ha a 6. cikk (1) bekezdésében szereplő valamely feltétel érvényesülésén túl a GDPR 9. cikk (2) bekezdésében szereplő feltétel fennáll.

Mivel a pályázó hallgató egészségügyi állapotára vonatkozó adatok kezelése esetén sem a GDPR 6. cikk (1) bekezdése, sem a 9. cikk (2) bekezdése szerinti feltétel nem érvényesült, így ezen adatok kezelésének nem volt jogalapja.

III.1.2. A pályázó hallgatóval egy háztartásban élő harmadik személyek adatainak kezelése

A – fentebb kifejtettek alapján – Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontjával összhangban tartalmazza a TJSZ melléklete azt, hogy a pályázóval közös háztartásban élők egy főre jutó jövedelmét figyelembe kell venni: az Egyetem e körben kezelheti az egy háztartásban élő személyek jövedelmére vonatkozó adatokat. Azonban, mivel a TJSZ a Korm. rendelethöz eltérően nem az utolsó három hónap, hanem az általa meghatározott hat hónap átlagának figyelembevételét írja elő, ezért minden olyan igazolás, amely a pályázat leadását megelőző három hónapnál régebbi időszakra vonatkozik, nem kezelhető a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontjára hivatkozással. Ezen adatokat az Egyetem megfelelő jogalap nélkül kezelte, ezzel megsértette a GDPR 6. cikk (1) bekezdését.

A TJSZ melléklete szerint pályázóval egy háztartásban élő személyek alábbi személyes körülményeit kell figyelembe venni: árva, félárva személy esetén, illetve ha a szülő ismeretlen, súlyos fogyatékos vagy tartós betegséggel élő személy után betegségenként, a pályázóval egy háztartásban élő személy krónikus betegsége esetén (a betegség súlyossága és a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), rokkant személy esetén (az egészségi állapot mértéke, valamint a rokkantság miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), elvált vagy gyermekét egyedül nevelő szülő, még nem iskoláskorú, köznevelésben, és felsőoktatásban, valamint nappali munkarendű OKJ képzésben részt vevő személyek után.

a) A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés e) és g) pontja alapján figyelembe kell venni a hallgatóval közös háztartásban élő közeli hozzátartozó egészségi állapota miatt felmerülő költségeket, illetve az ápolásra szoruló hozzátartozó gondozásával járó költségeket. Ezekre tekintettel a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja jogalapot szolgáltat a TJSZ-ben felsorolt alábbi kategóriákhoz: a pályázóval egy háztartásban élő személy krónikus betegsége vagy rokkantsága esetén kizárólag azon igazolások, okmányok kezeléséhez, amelyek az ezzel felmerülő költségeket támasztják alá. Nem alapul a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontján az adatok kezelése, amelyek alapján az Egyetem a hozzátartozó súlyos fogyatékoságát vagy tartós betegségét, krónikus betegségének súlyosságát, illetve rokkantsága esetén az egészségügyi állapot mértékét kívánja megállapítani, ugyanis e szempontok megítélését a Korm. rendelet nem írja elő.

Mivel e szempontokat a Korm. rendelet nem írja elő igazolni, így amikor az Egyetem az e szempontok megítéléséhez szükséges adatokat kérte be, akkor nem egy tagállami jogszabályt követett, hanem ezen felül maga döntött úgy, hogy a Korm. rendeletben meghatározottakon túl további szempontokat is meg kíván jeleníteni a pontrendszerben. A saját hatáskörben előírt többletkövetelmények meghatározása során az Egyetem harmadik személyek egészségügyi adatainak kezeléséről döntött, amely adatok kezelése – mivel azok túlmutatnak a Korm. rendelet által előírt szempontokon – akkor jogszerű, ha akkor jogszerű, ha a 6. cikk (1) bekezdésében szereplő valamely feltétel érvényesülésén túl a GDPR 9. cikk (2) bekezdésében szereplő feltétel fennáll.

Mivel a pályázó hallgatóval egy háztartásban élő személy egészségügyi állapotára vonatkozó adatok kezelése esetén sem a GDPR 6. cikk (1) bekezdése, sem a 9. cikk (2) bekezdése szerinti feltétel nem érvényesült, így ezen adatok kezelésének nem volt jogalapja.

b) Sem a Korm. rendelet 16. § (2) és (3) bekezdése, sem 21. § (1) bekezdése nem írja elő, hogy a szociális helyzet megítélésakor figyelembe kellene venni azt, hogy a pályázó hallgatóval egy háztartásban élő személy árva vagy félárva, illetve, ha a szülő ismeretlen, továbbá azt sem, hogy a hallgatóval egy háztartásban élő szülő elvált vagy gyermekét egyedül neveli. Bár a Korm. rendelet 16. § (2) és (3) bekezdésében az árvaság, félárvaság figyelembe veendő szempontként jelenik meg, azonban kifejezetten a hallgató árvasága, félárvasága releváns a Korm. rendelet szerint.

Mivel a Korm. rendelet szerint ezeket a szempontokat nem kell figyelembe venni a szociális helyzet meghatározásakor, az e szempontok megítélése érdekében kezelt adatokra nem terjed ki a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja. Ezen adatokat az Egyetem megfelelő jogalap nélkül kezelte, ezzel megsértette a GDPR 6. cikk (1) bekezdését.

c) A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés f) pontja alapján figyelembe kell venni a hallgatóval közös háztartásban élő eltartottak számát, különös tekintettel az eltartottak számára. A Hatóság e körülmények igazolása érdekében a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja körében végzett adatkezelésként értékelte azon adatok kezelését, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az Egyetem meg tudja ítélni, hogy a hallgatóval egy háztartásban élő személy még nem iskoláskorú, köznevelésben, felsőoktatásban, valamint nappali munkarendű OKJ képzésben vesz részt, azaz eltartott gyermek vagy tanuló eltartott.

III.1.3. Összegzés

A fentieket összegezve a Hatóság megállapította, hogy az Egyetem az Nftv. és a Korm. rendelet által részére adott felhatalmazás keretein lényegesen túlterjeszkedve határozta meg a kezelendő adatkört. Az Egyetem annak ellenére hivatkozott kötelező adatkezelésre, hogy olyan adatok kezelését is előírta, amelyet az általa hivatkozott jogszabályok nem határoztak meg értékelendő szempontként.

Az Egyetem – feltehetően azért, hogy a jogalap meglétét mindenképp bebiztosítsa – az érintetti hozzájárulásra is jogalapként hivatkozott. Az Egyetem valószínűsíthetően nem mérlegelte, hogy a hozzájárulás érvényességi feltételei egyébként nem állnak fenn, illetve a hozzájárulás ezen adatkezelés esetén fel sem merülhet, hiszen úgy ítélte meg, hogy amennyiben maga a pályázat benyújtása önkéntes, akkor ebből az következik, hogy a pályázat kitöltése során megadott valamennyi adat kezeléséhez való hozzájárulás is önkéntes.

Különösen jogsértő továbbá, hogy az Egyetem a jogszabályokon túlterjeszkedve további különleges adatok kezeléséről is döntött, azonban nem volt tudomása arról, hogy egy fogyatékosról/krónikus betegségről/rokkantság fokáról szóló szakorvosi igazolásban szereplő adat különleges adatnak minősül, hiszen önmagában egészségügyi – és ezáltal különleges – adat az, hogy adott személy fogyatékossgal él, krónikus betegsége van vagy rokkant, így az Egyetem ezáltal akkor is különleges adatot kezel, ha az érintett minden további adatot kitakar az igazoláson.

III.2. Az adatkezelési alapelvek érvényesülésének értékelése a kezelt adatkör tekintetében

A Hatóság e pontban különbséget tett a négy fő esetcsoport (egy főre jutó jövedelem, lakóhely és képzési hely távolsága, pályázó saját körülményei, pályázóval egy háztartásban élő személy körülményei), és csoportonként külön értékelte az Egyetem által kezelt személyes adatokat annak fényében, hogy adott adat kezelése megfelel-e a GDPR 5. cikkében felsorolt adatkezelési alapelveknek. A Hatóság az egyes kategóriákat egyesével értékelte, majd a III.2. pont végén általános megállapításokat is tett.

Mivel a Hatóság a III.1. pontban megállapította, hogy bizonyos adatkör kezelésére az Egyetemnek nem volt jogalapja, e pontban ezt külön jelzi, és a jogalap nélkül kezelt személyes adatok tekintetében nem értékeli külön, hogy egyébként az adat kezelése – érvényes jogalap fennállása esetén – megfelelne-e az 5. cikkben szereplő alapelveknek.

III.2.1. Az egy háztartásban élők egy főre jutó jövedelmének megállapítása körében kezelt adatok jogszerűsége

Abból a célból, hogy – a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontjával összhangban – megállapítható legyen, hogy mennyi a hallgató háztartásában élő személyek egy főre jutó jövedelme, az Egyetemnek ismernie kell, hogy a háztartásban hány személy él, és e személyeknek a vizsgált időszakban mekkora volt a jövedelme.

a) Elsődlegesen azt szükséges tudnia az Egyetemnek, hogy ki lakik a hallgatóval egy háztartásban.

Az Egyetem ennek megállapítása érdekében az egy háztartásban élőkről szóló, a település önkormányzata vagy járási hivatala által kiállított igazolás (vagy hatósági bizonyítvány) benyújtását írja elő, melyen szerepel az egy háztartásban élők száma, e személyek neve és legalább a születési éve, vagy más egyéb, a személy azonosítását lehetővé tevő adata. Ha a hivatal nem állítja ki nevekké és születési dátumokkal a dokumentumot, akkor az igazoláson szereplő összes személy lakcímkártyájáról szóló nyilatkozatának benyújtása, valamint személyes bemutatás során a lakcímkártyák lakcímet tartalmazó oldalairól másolat bemutatása szükséges. A lakcímkártya ezen oldalán szerepel a személy neve, születési neve, anyja neve, lakóhelye és a lakcím bejelentésének ideje.

Előfordulhat, hogy az egy háztartásban élőkről szóló igazoláson olyan személy is szerepel, aki valójában nem tagja a háztartásnak: erről a tényről szükséges közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt tett, a vizsgált időszak utolsó napjához képest 2 évnél nem régebbi nyilatkozat bemutatása és másolatának

leadása, amellett, hogy az Egyetem indokolt esetben környezettanulmányt kérhet a lakcím szerinti háztartásról.

Az Egyetem közjegyző vagy jegyző előtt tett nyilatkozatot kér a szülőktől, amely nyilatkozási forma plusz adatkezelést generál a közjegyző vagy jegyző előtt. Amennyiben a szülők nyilatkozatokat a közjegyző előtt teszik meg annak érdekében, hogy a közjegyző az általuk előadott tényt közjegyzői okiratba foglalja, akkor a szülők nyilatkozata így közokiratnak minősül. A jegyző előtt tett nyilatkozat azonban nem egyenértékű, hiszen, ha a szülők a jegyző előtt nyilatkoznak arról, hogy adott személy nem él a háztartásban, az írásba foglalt nyilatkozat nem minősül közokiratnak. Az Egyetem a Hatóság erre irányuló kérdésére sem tudott választ adni arra, hogy miért követelik meg e nyilatkozási formát – ezzel új adatkezelést generálva a közjegyző vagy jegyző előtt –, és miért nem elegendő, ha az érintett személy két tanú előtt tesz nyilatkozatot, amely nyilatkozat teljes bizonyító erejű magánokirat, amely ellenkező bizonyításig tanúsítja az okiratban szereplő körülményeket.

A Hatóság megítélése szerint a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti adattakarékosság elvébe ütközik, ha az Egyetem – ezzel többletadatkezelést generálva – közjegyző vagy jegyző előtti nyilatkozattételt kíván, mivel a Hatóság álláspontja szerint a két tanú által aláírt nyilatkozat is képes lenne biztosítani az Egyetem által elérni kívánt célt.

A környezettanulmány egy olyan hatósági eszköz, amely kifejezetten magánszféra-korlátozó, és amelyet akkor végez az erre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv, amennyivel valamely jogszabály erre felhatalmazza. Az Egyetem nem nyújt arról tájékoztatást, hogy pontosan mely jogszabály ad felhatalmazást arra, hogy környezettanulmány elvégzésére kérje fel a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságot, így az átláthatatlan adatkezelés a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontjába ütközik.

b) A pontrendszerben a pontszámot egységesen az egy főre jutó jövedelem alapján kapja a hallgató: az Egyetem nem tesz különbséget aközött, hogy adott jövedelem munkabérből, végkielégítésből, családi pótlékból, egyéb járadékból, illetve bármilyen egyéb bevételből származik-e.

A Hatóság e célból megfelelőnek tartja, ha az Egyetem bekéri a háztartásban élő személyek lakossági bankszámlakivonatát, illetve ezen felül igazolni kéri, hogy a vállalkozásból/őstermelői tevékenységből/egyéb tevékenységből (a továbbiakban együtt: egyéb bevételek) származó mennyi jövedelem folyt be, mivel ezen adatok alapján megállapítható, hogy adott személynek összesen mennyi jövedelme származott az adott időszakban.

Az Egyetem azonban emellett NAV-jövedelemigazolást kér annak igazolásához, hogy a vizsgált időszakban volt-e a háztartásban élő személynek adóköteles jövedelme, és amennyiben igen, mennyi adóköteles jövedelme volt, amely igazolás a Hatóság álláspontja szerint akkor lehet szükséges, ha valamilyen okból kifolyólag a személy jövedelme nem szerepel sem a lakossági bankszámlakivonaton, sem pedig az egyéb bevételek között, pl. azért, mert a jövedelem készpénzben folyt be.

Nem jelenik meg szempontként, hogy adott személy munkaviszonyban (vagy egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban) áll-e, illetve amennyiben igen, konkrétan az adott munkaviszonyból mennyi jövedelme származik, így nem lehet szükséges a lakossági bankszámlakivonat mellett a munkáltató által a nettó keresetről kiállított igazolás kezelése, kizárólag abban az esetben, ha a jövedelem nem jelenik meg a lakossági a lakossági bankszámlakivonaton, sem pedig az egyéb bevételek között, pl. azért, mert a kereset készpénzben folyt be.

Mindezekből kifolyólag a végkielégítés nettó összegének igazolása semmilyen célt nem szolgál, az Egyetemnek nem szükséges tudnia arról, hogy a háztartásban élő személy elvesztette munkahelyét vagy munkahelyet váltott, ahogyan azt sem, hogy mekkora összegű végkielégítést kapott. Bár a vizsgált időszakban befolyt egy főre jutó jövedelem megállapításához hozzá kell számítani a kapott végkielégítést is, amit a személynek igazolnia kell, kifejezetten a végkielégítés nettó összegének igazolása akkor lehet célhoz kötött és szükséges, ha ez az összeg nem jelenik meg a lakossági a lakossági

bankszámlakivonaton, sem pedig az egyéb bevételek között, pl. azért, mert azt a háztartásban élő személy készpénzben kapta meg.

Fentiek alapján a Hatóság megállapította, hogy nem átlátható, hogy az Egyetem az egy háztartásban élők egy főre jutó jövedelmének megállapítása során mely igazolást pontosan milyen célból kér benyújtani, így az adatkezelés sérti a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontját.

c) Az Egyetem a vállalkozásból vagy egyéb gazdasági érdekeltségből származó jövedelem részletes bemutatását kéri. A kitöltendő űrlapon szerepel a haszonszerző neve, rokonsági foka a pályázóval, a vállalkozás neve és székhelye, adószáma, telefonszáma, a munkavégzés jellege, a vállalkozás formája, a vállalkozás alkalmazottainak adatai (beosztott neve, beosztása, havi nettó átlagbére), a rendszeresen felmerülő kiadások, a vállalkozás részletes bemutatása (milyen tevékenységet végez) vagy a szüneteltetés oka, a havi bevétel összege, a haszonszerző által bérként kivett jövedelem havonta, a haszonszerző által szerzett egyéb jövedelem összege fél évre visszamenőleg.

Mind a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontjában, mind pedig a TJSZ mellékletében az jelenik meg, hogy a háztartás egy főre jutó jövedelmét kell figyelembe venni: ebből az következik, hogy az Egyetem e célból olyan adatkört kezelhet, amely ahhoz szükséges, hogy a háztartásban élő személy havi nettó jövedelmét – három hónapra visszamenőleg – megállapítsák. E szempont megítéléséhez a „haszonszerző neve”, illetve a „haszonszerző által bérként kivett jövedelem havonta” mezők adattartalma elegendő, ezen kívül egyedül „a haszonszerző által szerzett egyéb jövedelem összege fél évre visszamenőleg” elnevezésű mező adattartalma lehet szükséges, de nem fél évre, hanem kizárólag három hónapra visszamenőleg, ahogyan azt a Korm. rendelet előírja.

Az egyéb adatok – rokonsági foka a pályázóval, a vállalkozás neve és székhelye, adószáma, telefonszáma, a munkavégzés jellege, a vállalkozás formája, a rendszeresen felmerülő kiadások, a vállalkozás részletes bemutatása (milyen tevékenységet végez) vagy a szüneteltetés oka – nem szükségesek a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontjában szereplő szempont megítéléséhez, ezáltal az adatok kezelése a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik. Mivel az adat kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

Különösen jogsértő a vállalkozás alkalmazottai adatainak (beosztott neve, beosztása, havi nettó átlagbére) kezelése, akik valószínűsíthetően nem mind egy háztartásban élnek a pályázó hallgatóval, így a rájuk vonatkozó bármilyen személyes adat kezelése jogalap nélküli, azaz a GDPR 6. cikk (1) pontjába ütközik.

d) Az Egyetem az őstermelői tevékenység részletes bemutatását kéri. A kitöltendő űrlapon szerepel az őstermelő neve, rokonsági fok a pályázóval, telefonszám, munkavégzés jellege, a háztartásban élők közül a gazdaságban dolgozók, rendszeres és eseti kiadások egy évre visszamenőleg, a földterület mérete, a gazdaság részletes leírása vagy megszűnésének oka, az őstermelői tevékenységből keletkezett bevétel, az őstermelői tevékenységből keletkezett haszon.

A b) pontban kifejtetteket fenntartva a Hatóság azon az állásponton van, hogy az egy háztartásban élők egy főre jutó jövedelmének meghatározásához nem szükséges a kitöltendő űrlapon szereplő valamennyi adat. E szempont megítéléséhez az őstermelő neve, a háztartásban élők közül a gazdaságban dolgozók, illetőleg az őstermelői tevékenységből keletkezett jövedelem szükséges. A pályázóval fennálló rokonsági fokára vonatkozó adat, a telefonszám, munkavégzés jellegének ismertetése, a rendszeres és eseti kiadások ismertetése egy évre visszamenőleg, a földterület mérete, a gazdaság részletes leírása vagy megszűnésének okára vonatkozó adatok kezelése nem szükséges, ezért a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik. Mivel ezen adatok kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

III.2.2. A képzési hely pályázó lakhelyétől való távolságának, valamint az utazás időtartama és költségének igazolása körében kezelt adatok jogszerűsége

E körben a hallgató – a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés b) pontjával összhangban – egyrészt arra kap pontot, hogy lakóhelye hol található: akkor jár pont, ha kollégiumban tartózkodik, vagy kollégiumi elhelyezésre vonatkozó pályázatát elutasították, ezért más tartózkodási helyen lakik. Nem jár pont akkor, ha állandó lakcíme szerinti háztartásban vagy más tartózkodási helyen lakik (de nem azért, mert a kollégiumi elhelyezésre vonatkozó pályázatát elutasították volna).

E körben szükséges kezelni a hallgató lakcímeire vonatkozó adatát, melyet lakcímkártyával tud igazolni, illetve azt, hogy kollégiumban tartózkodik vagy – elutasított kollégiumi jelentkezés esetén – más tartózkodási helyen. Az Egyetem ehhez a más tartózkodási hely (pl. albérlet) létesítésére irányuló a – teljes, és nem kivonatolt – szerződés másolatát vagy az érdekelt felek két tanú előtt tett nyilatkozatának leadását követeli meg.

A Hatóság álláspontja szerint nem szükséges kezelni a teljes szerződés tartalmát, különösen nem a másik szerződő fél személyes adatait: a Hatóság e körben nem fogadta el megfelelő indoknak az Egyetem azon érvelését, hogy a teljes szerződés adattartalma – így különösen a másik szerződő fél személyes adatai – nem szükséges az igazolandó körülmény megállapításához, elegendő lenne a kivonatolt szerződés bekérése, amelyből kitűnik, hogy a szerződést a hallgató kötötte, valamint az, hogy mire irányul a szerződés (pl. albérleti lakhatás).

A tartózkodási hely létesítésére irányuló szerződés teljes másolatának kezelése nem felel meg a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjának. Mivel az adat kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

III.2.3. A pályázó saját körülményeinek igazolása körében kezelt adatok jogszerűsége

A pályázó saját helyzetére tekintettel alábbi körülmények fennállása esetén kap pontszámot: árva pályázó, félárva pályázó, az egyik szülő ismeretlen, súlyos fogyatékkal vagy tartós betegséggel élő pályázó, saját krónikus betegség (a betegség súlyossága és a betegség miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), saját rokkantság (az egészségi állapot mértéke, valamint a rokkantság miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján), saját gyermeke van vagy vele egy háztartásban gyermek él, öneltartó pályázó.

a) Az árvaság, félárvaság olyan szempont, amit az Egyetem a Korm. rendelet 16. § (2), illetve (3) bekezdése alapján köteles figyelembe venni.

A Hatóság álláspontja szerint megfelelő gyakorlat, hogy az Egyetem az árvaság vagy félárvaság eseteit a halotti anyakönyvi kivonattal tartja szükségesnek igazolni, ugyanis ezen okmány tudja alátámasztani a halál tényét.

A teljes halotti anyakönyvi kivonat azonban a következő adatokat tartalmazza: az elhalt házassági nevét, születési családi és utónevét, nemét, családi állapotát, születési helyét és idejét vagy életkorát, igazolt nem magyar állampolgárságát, hontalanságát vagy ismeretlen állampolgárságát, magyar állampolgárságának megszűnését, a haláleset helyét és idejét, az elhalt apjának és anyjának születési családi és utónevét, az elhalt házastársának vagy bejegyzett élettársának születési családi és utónevét, a halál tényének bírósági határozattal történt megállapítása esetén a bíróság megnevezését, a határozat számát, a határozat jogerőre emelkedésének időpontját, a holtak nyilvánítás esetén a határozatot hozó bíróság megnevezését, a határozat számát, a határozat jogerőre emelkedésének időpontját.

A teljes okmány tehát olyan adatokat is tartalmaz, amely kezelése nem szükséges az Egyetem számára az elbírálás során: elegendő, ha az okmányból kitűnik a halál ténye, illetve, ha az elhunyt személye beazonosítható.

A halotti anyakönyvi kivonat teljes másolatának kezelése a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik.

Mivel a halál tényén és az elhunyt nevén túl további adat kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

Mind az árvaság, mind a félárvaság együtt jár továbbá emellett egyfajta anyagi vonzattal, amire tekintettel az Egyetem az árvaellátásról szóló dokumentum, illetve a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által az özvegyi nyugdíj összegéről kiállított igazolás másolatának benyújtását kéri.

Az Egyetem ezen igazolásokat benyújtását vagylagosan írja elő, ugyanis a pályázó hallgató választhat, hogy az árvaellátásról szóló dokumentumot, illetve a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság igazolását adja le, vagy pedig ehelyett az adott személy minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonatát csatolja.

Ha adott körülményt több különféle módon lehet igazolni, az Egyetem kötelezettsége, hogy mérlegelje, melyik megoldás jár kevesebb személyes adat kezelésével, és az adatminimalizálás elvének érvényesülése szempontjából optimálisabb megoldást válassza. Ebben a körben az Egyetemnek az Igazoláslista 8.8.1. pontjában fel kellett volna hívnia a hallgató figyelmét, hogy az árvaellátásról szóló dokumentumot, illetve a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság igazolását kizárólag abban az esetben adja le, ha a pályázathoz egyébként nem lenne köteles csatolni bankszámlakivonatát. A teljes okmánymásolat kezelése azonban ebben az esetben sem lenne megfelelő, az Egyetemnek mérlegelnie kellene, mely adatok kezelése szükséges az árvaság vagy félárvaság igazolásához, és a kizárólag ezen adatokat tartalmazó kivonat benyújtására felhívni a hallgatót.

Fentiek alapján az árvaellátásról szóló dokumentum, illetve a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által az özvegyi nyugdíj összegéről kiállított igazolás – bármiféle kiegészítő megjegyzés, illetve utasítás nélküli – teljes másolatának kezelése a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik, mivel a dokumentumok kezelésének – az Egyetem gyakorlatában is megjelenő – megfelelő, kevesebb személyes adat kezelésével együtt járó alternatívája van. Mivel az okmány kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

b) A hallgató saját rokkantságára tekintettel pontszámot kap a pályázat elbírálása során a rokkantság foka és az amiatt felmerülő rendszeres kiadások alapján differenciáltan. A TJSZ ehhez kapcsolódóan az alábbi értékelési szempontot tartalmazza: *„a pályázó saját rokkantsága esetén az egészségi állapot mértéke, valamint a rokkantság miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások alapján 0-13 közötti pont (a pontszám pontos értékéről a kiadások függvényében az ESZB dönt)”. A TJSZ e rendelkezése alapján az állapítható meg, hogy a rokkantság miatt felmerülő kiadások alapján kapja az érintett a 0-13 pontot, a rokkantság foka pedig – hiába így szól a TJSZ – nem releváns az e körülmény alapján járó pontszám tekintetében.*

A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdésében kifejezetten nem jelenik meg az, hogy a hallgató rokkantságát figyelembe kellene venni a szociális helyzet megítélésekor, azonban az (1) bekezdés e) pontja szerinti – „a hallgató egészségi állapota miatt rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások” – köréhez érthetőek a rokkantsággal rendszeresen felmerülő egészségügyi kiadások is. A Hatóság erre tekintettel – a III.1.1.2. pont d) alpontjában – azt állapította meg, hogy az Egyetem kizárólag az egészségügyi kiadásokra vonatkozó információ kezeléséhez rendelkezik jogalappal.

A rokkantság fokáról szóló határozat kezeléséhez az Egyetem nem rendelkezik megfelelő jogalappal.

c) A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés d) pontja alapján a szociális helyzet megítélésekor figyelembe kell venni, hogy a fogyatékos hallgatónak mekkora összeget kell fordítania különleges eszközök beszerzésére és fenntartására, speciális utazási szükségleteire, valamint személyi segítő, illetve jelnyelvi tolmács igénybevételére.

A TJSZ melléklete ennek ellenére nem azt tartalmazza azt, hogy a pályázó hallgató – fennálló fogyatékosága esetén – a fogyatékosággal kapcsolatban felmerülő költségekre tekintettel eltérő pontszámot kapna, hanem a hallgató saját fogyatékoságára tekintettel kap pontot.

Mivel kizárólag a fogyatékkal összefüggő rendszeres kiadások ismerete releváns, a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik a fogyatékosról szóló teljes szakorvosi igazolás kezelése, hiszen a Korm. rendelet a felmerülő költségek ismeretén túl más információ kezelésére nem jogosítja fel az Egyetemet. Mivel az adat kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

d) A pályázó pontszámot kap arra, ha saját gyereke van: e körülmény összhangban van a Korm. rendelet 2. § (1) ea) pontjával, miszerint családfenntartó az, akinek legalább egy gyereke van. Azt a körülményt, hogy a hallgató családfenntartó, a Korm. rendelet 16. § (2) bekezdés c) pontja szerint kell figyelembe venni.

Ennek igazolására az Egyetem álláspontja szerint megfelelő lehet, ha a pályázó benyújtja a még nem iskoláskorú gyermek esetén a gyermek születési anyakönyvi kivonatának, személyazonosító igazolványának vagy lakcímkártyájának másolatát, hiszen az „anyja neve” személyes adat alapján lehet megállapítani a családszerkezetet.

A születési anyakönyvi kivonat tartalmazza a gyermek születési családi és utónevét, nemét, születési helyét és idejét, származási helyét, az apa és az anya születési családi és utónevét, a bejegyzett személy halálának tényét, helyét és idejét, a gyermek és a szülők igazolt nem magyar állampolgárságát, hontalanságát vagy ismeretlen állampolgárságát, magyar állampolgárságának megszűnését, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti nyilatkozat esetén annak tényét és a vér szerinti szülő vagy szülők 69/B. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában foglalt adatát, vagy - ha a papír alapú anyakönyvbe az örökbefogadás tényét jegyezték be - az örökbefogadás tényét, valamint az örökbefogadó szülő vagy szülők 69/B. § (1) bekezdés b) pont ba) és bi) alpontjában foglalt adatait, az örökbefogadott gyermek magyar állampolgárságát, ha nem magyar állampolgár szülők fogadták örökbe, a hontalan szülők Magyarországon született gyermeke magyar állampolgárságának tényét.

A lakcímkártya tartalmazza a családi és utónevet, születési nevet, születési helyet és időt, anyja nevét, személyi azonosítót, a lakcím, a tartózkodási hely, és ezek érvényességi idejét, okmányazonosítót, a kiállítás keltét és a kiállító hatóság megnevezését.

A személyazonosító igazolvány tartalmazza a személy születési nevét, születési helyét, születési idejét, állampolgárságát, anyja nevét, nemét, arcképét, aláírását, ha a 14. életévét betöltötte, a személyazonosító igazolvány okmányazonosítóját, az okmány érvényességi idejét, a személyazonosító igazolvány kiállításának keltét, a kiadó magyar állam kódját és a kiállító hatóság nevét.

A beadandó okmányokban lényegesen tágabb adatkör szerepel, mint az „anyja neve” személyes adat, amely adat az Egyetem álláspontja szerint szükséges lenne annak alátámasztásához, hogy a pályázó hallgatónak saját gyereke van. A születési anyakönyvi kivonat, a személyazonosító igazolvány, illetve a lakcímkártya teljes másolatának benyújtása az adattakarékosság elvébe ütközik, hiszen az ezen okmányokban szereplő valamennyi személyes adat ismerete nem szükséges ahhoz, hogy megállapítható legyen, van-e saját gyereke a hallgatónak. Az Egyetem adatkezelése ezáltal a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) pontjába ütközött.

d) A pályázó hallgató plusz pontot kap arra, ha önelttartónak minősül. Az Igazolási lista szerint önelttartó az a személy, akinek nincsenek eltartói, gazdaságilag önálló háztartást képez, és akinek szülei/rokonai a megélhetését semmilyen formában (lakhatási, utazási, étkezési költségek) nem tudják, vagy nem kívánják támogatni.

A Hatóság megfelelőnek tartja, ha az Egyetem e körülményt a szülők nyilatkozatával kéri igazolni, azonban sem a nyilatkozattétel formája, sem pedig annak tartalma nem szükséges az igazolandó körülmény alátámasztásához.

A Hatóság megítélése szerint a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti adattakarékosság elvébe ütközik, ha az Egyetem – ezzel többletadatkezelést generálva – közjegyző vagy jegyző előtti nyilatkozattételt kíván, mivel a Hatóság álláspontja szerint a két tanú által aláírt nyilatkozat is képes lenne biztosítani az Egyetem által elérni kívánt célt.

Az Egyetem előírja, hogy a szülők azt is kötelesek részletezni, hogy mi az oka annak, hogy a pályázó hallgató önálló háztartást képez. A különélésnek számos olyan oka lehet (így többek között a családon belüli rossz viszony, a hallgató saját döntése, hogy önálló életet éljen), amely okok ismerete nem lehet releváns abból a szempontból, hogy a hallgató egyébként öneltartó-e vagy sem. Az okok részletes ismertetése súlyosan magánszféra korlátozó lehet, annak a Hatóság álláspontja szerint nincs jogszerű célja, így az a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) pontjába ütközik.

Az öneltartó hallgató szülei továbbá (jegyző vagy közjegyző előtt) nyilatkoznak arról, hogy nem tudják vagy nem kívánják támogatni a hallgató megélhetését, azaz a hallgató tőlük anyagi támogatásban nem részesül, így értelemszerűen szüleinek jövedelme nem jelenik meg az ő bevételei között, amit egyébként a hallgató minden lakossági bankszámlájának bankszámlakivonatával igazol. Mindemellett a Hatóság álláspontja szerint az Egyetemnek nem szükséges kezelnie az öneltartó pályázó szüleinek NAV jövedelemigazolását, hiszen az a tény, hogy a szülők mennyi jövedelemmel rendelkeznek, nem releváns abból a szempontból, hogy a hallgató – különálló, önálló – háztartásában mennyi jövedelem jut egy főre.

Az Egyetem szerint azért szükséges a szülők fenti nyilatkozatának beszerzése, hogy elmondható legyen, hogy a szülők abban az esetben sem tudnák őt támogatni, ha arra a jogszabályban fennálló tartási kötelezettségük alapján erre kötelesek lennének, azonban a hallgató nemcsak abban az esetben minősül öneltartónak, ha a szülei nem tudják támogatni megélhetését, hanem akkor is, ha a szülők pusztán – bármilyen okból kifolyólag – nem kívánják támogatni a hallgatót anyagilag. Így hiába szerepel a szülők NAV jövedelemigazolásán, hogy mennyi adóköteles jövedelemmel rendelkeznek, amennyiben a hallgató azért minősül öneltartónak, mert a szülei – bár tudnák, de – nem kívánják támogatni anyagilag, akkor valójában a szülők NAV jövedelemigazolása kezelésének semmilyen jogszerű célja nincs. Amennyiben NAV olyan igazolást állít ki, hogy a szülők nem rendelkeznek adóköteles jövedelemmel, azaz ha akarnák, se tudják támogatni a hallgatót, ezen igazolás kezelése nem szükséges, hiszen a szülők nyilatkozata már tartalmazza, hogy a hallgatót nem tudják támogatni.

Bár a továbbtanuló nagykorú gyermek szülei a Ptk. alapján tartásra kötelezhetőek a gyermek rászorultsága esetén, ez egy olyan esetleges cél, amely jogszerűen nem jelenhet meg szempontként, különösen azért nem, mert az ösztöndíj megítélése egy múltbéli időszak (a pályázat leadását megelőzően kijelölt hat hónap rendszeres, illetve rendkívüli jövedelme) alapján történik, így nem lehet releváns, ha az öneltartó pályázó a jövőben esetlegesen érvényesíti a tartáshoz való igényét.

Fentiek alapján az öneltartó hallgató szülei NAV jövedelemigazolásának kezelése nem felel meg a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) és c) pontjának.

III.2.4. A pályázóval egy háztartásban élő személyek körülményeinek igazolása körében kezelt adatok jogszerűsége

a) A Hatóság a III.2.3. a) pontjában tett megállapításokat a pályázóval egy háztartásban élő személyek tekintetében is fenntartja, így a pályázóval egy háztartásban szereplő személy árvaságára/félárvaságára vonatkozó adat kezelése jogalap nélküli, az árvaellátásról szóló dokumentum, illetve a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által az özvegyi nyugdíj összegéről kiállított igazolás kezelése a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik, mivel a dokumentumok kezelésének – az Egyetem gyakorlatában is megjelenő – megfelelő, kevesebb személyes adat kezelésével együtt járó alternatívája van. Mivel az igazolások kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

b) A Hatóság a III.2.3. b) pontjában tett megállapításokat a pályázóval egy háztartásban élő személyek tekintetében is fenntartja, így megállapítja a pályázóval egy háztartásban élő rokkant személyre vonatkozó, a rokkantság fokáról szóló határozat kezelése jogalap nélküli.

c) A Hatóság a III.2.3. c) pontjában tett megállapításokat a pályázóval egy háztartásban élő személyek tekintetében is fenntartja. Mivel kizárólag a fogyatékossgal összefüggő rendszeres kiadások ismerete releváns, a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik a hallgatóval egy háztartásban élő személyre vonatkozó, fogyatékossgáról szóló teljes szakorvosi igazolás kezelése, hiszen a Korm. rendelet a felmerülő költségek ismeretén túl más információ kezelésére nem jogosítja fel az Egyetemet. Mivel az felmerülő költségeken túl további adatok kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal a további adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

d) A pályázó hallgató annak ellenére kap pontszámot kap arra, ha szülei elváltak vagy szülője őt egyedül neveli (kivéve abban az esetben, ha az őt nevelő szülő újraházasodott vagy élettársal él együtt), hogy kifejezetten e szempont a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdésében semmilyen formában nem jelenik meg.

da) Az Egyetem az egyedül nevelés tényét a közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője által kiállított, a különélés tényéről szóló igazolással kéri igazolni, amelyet helyettesít, ha az egy háztartásban élőkéről szóló igazoláson az adott személy nem szerepel.

Mivel az Egyetemnek nincs jogalapja kezelni az arra vonatkozó információt, hogy a hallgató szülője őt egyedül neveli, ez az információ kizárólag abból a szempontból lehet releváns, hogy a másik szülő a háztartásban él-e: ezen információ is amiatt, hogy jövedelmét hozzá kell-e számítani a háztartás jövedelméhez vagy sem.

A GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja sérül, ha alapesetben alternatív módon írja elő az egyetem a nyilatkozat vagy az igazolás benyújtását, mivel a benyújtandó nyilatkozat előállítása további adatkezelést generál a közjegyző vagy jegyző előtt, amikor az Egyetem által egyébként már kezelt igazolás a legtöbb esetben képes alátámasztani ezt az igazolandó körülményt – a nem egy háztartásban élés tényét – is. A Hatóság álláspontja szerint az lenne a helyes gyakorlat, ha az Egyetem főszabályként azt rögzítené, hogy e körülményt az – egyébként is leadandó – egy háztartásban élőkéről szóló igazolással lehet alátámasztani, és csak azon ritka esetekben szükséges a különélés tényéről külön nyilatkozni, ha valami okból kifolyólag a különélő szülő – bár már nem él a háztartásban – még szerepel az egy háztartásban élőkéről kiállított igazoláson.

A Hatóság fenntartja a III.2.3. pont e) alpontjában tett megállapításokat, és megállapítja, hogy a közjegyző vagy jegyző előtt tett nyilatkozati formát jelen esetben is a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütközik.

db) Elvált szülők esetén a gyermektől külön élő szülő által fizetett gyerektartás hozzászámít a háztartás bevételei közé. Az Egyetem szerint szükséges ismerni a gyerektartás konkrét és valós összegét, melynek igazolását mindkét szülő két tanú előtt tett írásos nyilatkozatával követeli meg. Amennyiben az egyik szülő nem tudja, vagy nem kívánja aláírni e nyilatkozatot, a másik szülő a gyerektartás összegét olyan módon tudja igazolni, hogy közjegyző vagy a helyi önkormányzat jegyzője előtt egyoldalú nyilatkozatot tesz az összegéről, vagy benyújtja a – teljes, nem kivonatolt – házasság bontásáról szóló jogerős bírósági ítéletet vagy az arról készült jegyzőkönyvet.

A Hatóság álláspontja szerint irreleváns, hogy pontosan mennyi a gyerektartás összege, illetve alapvetően irreleváns az is, hogy a szülők elváltak-e. Mivel a háztartásban élő személyek valamennyi lakossági bankszámlakivonatuk másolatát kötelesek leadni, így a gyerektartás pontos összegének ismerete csak abban az esetben lehet szükséges, ha a gyerektartás a bankszámlakivonaton nem jelenik meg, pl. azért, mert azt a tartásra kötelezett szülő készpénzben adja át. Mindezek alapján a Hatóság megállapítja, hogy a gyerektartás összegéről – közjegyző vagy jegyző, illetve két tanú előtt – tett nyilatkozat leadása – az előzőekben megfogalmazott kivételes esetektől eltekintve – nem felel meg a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti adattakarékosság alapelveinek.

dc) Mivel az Egyetemnek nincs felhatalmazása arra, hogy figyelembe vegye, hogy a hallgató szülei elváltak, így a Hatóság álláspontja szerint a bontásról szóló ítélet vagy jegyzőkönyv kezelése jogalap nélküli.

dd) A 2018/2019. tanév igazoláslistái előírták, hogy amennyiben a pályázót egyedül nevelő szülő újraházasodott vagy élettárssal él együtt, és az új házastárs vagy élettárs a hallgatóval egy háztartásba költözött, róla is szükségesek az „általános igazolások” között részletezett igazolások. A Hatóság álláspontja szerint ez – a III.2.1. pontban kifejtettek fenntartásával – megfelelő előírás, mivel az ő jövedelme épp úgy beleszámít a háztartás bevételei közé, mint az egyéb személyek bevétele. Az Egyetem azonban előírja továbbá, hogy amennyiben az új élettárs vagy házastárs is elvált vagy élettársi kapcsolatban volt korábban, és a korábbi kapcsolatából származó gyermek(ek) szintén a háztartás részét képezi(k), tőle is szükséges a bekérni a gyerektartás valós összegének igazolásra mindkét szülő két tanú előtt tett írásos nyilatkozatát.

A Hatóság álláspontja szerint – a fentebb kifejtettekkel összhangban – a gyerektartás pontos összegének ismerete ebben az esetben is kizárólag akkor lehet szükséges, ha a gyerektartás az új házastárs vagy élettárs bankszámlakivonatán nem jelenik meg, pl. azért, mert azt a tartásra kötelezett szülő készpénzben adja át. Mindezek alapján a Hatóság megállapítja, hogy az új házastárs vagy élettárs gyerektartás összegéről – közjegyző vagy jegyző, illetve két tanú előtt – tett nyilatkozatának leadása nem felel meg a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti adattakarékosság alapelveinek.

e) A pályázó továbbá pontszámot kap arra, ha a vele egy háztartásban élő még nem iskoláskorú, köznevelésben, és felsőoktatásban, valamint nappali munkarendű OKJ képzésben részt vevő személyek után. A Hatóság álláspontja szerint ezen információk ismerete a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés f) pontjában szereplő azon körülmény megítéléséhez lehet szükséges, hogy a hallgatóval közös háztartásban mennyi eltartott, illetve eltartott gyermek él.

ea) Az Egyetem azt a tényt, hogy a háztartásban élő gyermek még nem iskoláskorú, a gyermek születési anyakönyvi kivonata, személyazonosító igazolványa vagy lakcímkártyája másolatával kéri igazolni.

A Hatóság álláspontja szerint e körülmény igazolásához elegendő tudni a gyermek nevét és születési dátumát, mivel, ha az Egyetem ezen adatokat összeveti az egy háztartásban élő személyekről szóló igazolással, akkor meg tud róla győződni, hogy az adott személy a háztartásban lakik és iskoláskorú-e már vagy sem. A Hatóság fentebb – a III.2.3. pont d) alpontjában – kifejtette, hogy e három okmány adattartalma eltérő, mindegyik okmány a név és születési dátum mellett sok olyan személyes adatot tartalmaz, amelyek nem relevánsak az életkor megállapítása szempontjából, így a pályázó bármely okmány teljes másolatát is nyújtja be, az okmánymásolat kezelése sérti a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontját. Mivel a teljes okmány kezelése nem szükséges a jogszabály által előírt feltétel érvényesítéséhez, ezáltal – a név és születési dátum kezelésén túl – az adatkezelés jogalap nélküli, a GDPR 6. cikk (1) bekezdését is sérti.

eb) A Hatóság álláspontja szerint megfelelő gyakorlat, ha az Egyetem köznevelésben résztvevő diák esetében az adott tanévről szóló iskolalátogatási igazolás, felsőoktatásban, nappali munkarendű képzésben részt vevő, aktív státuszú hallgatótól az adott félévről szóló hallgatói jogviszony igazolás, illetve nappali munkarendű OKJ képzésben résztvevő személy esetében az adott tanévről szóló iskolalátogatási igazolás benyújtását írja elő.

f) Az Egyetem általánosságban előírja, hogy amennyiben valamely, a háztartásban élő személy (átmeneti) nevelésbe vett gyermek(ek)et gondoz, szükséges a nevelésbe vétel tényéről szóló határozat másolatának leadása, amely határozatról kitartható a gyermek eredeti családból való kiemelésének oka és indoklása. Emellett szükséges az illetékes gyermekvédelmi szakszolgálat által kiállított igazolás a gyermek(ek) után járó juttatások összegének feltüntetésével.

A TJSZ-ben azonban nem jelenik meg szempontként az, hogy a pályázó hallgató pontot kap abban az esetben, amennyiben valamely, a háztartásban élő személy (átmeneti) nevelésbe vett gyermeket gondoz, illetve e szempont nem szerepel a Korm. rendelet 16. § (2) és (3) bekezdésében, továbbá a 21. § (1) bekezdésében sem.

A nevelésbe vétel tényéről szóló határozat másolatának kezelése ezáltal jogalap nélküli, az a GDPR 6. cikk (1) bekezdését sérti.

II.2.5. Összegzés

A Hatóság tehát a kezelt adatok körének vizsgálata során összefoglalva arra a megállapításra jutott, hogy az Egyetem az adatkör meghatározásakor megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) és b) pontjait, illetve nagy mértékben megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pontját.

Több igazolás/okmány esetén nem egyértelmű, hogy azok kezelése mely körülmény alátámasztásához szükséges, illetve több bekért igazolás/okmány esetén megállapítható volt, hogy azok kezelése nem szolgál egyértelmű és jogszerű célt, vagy az adott cél teljesítéséhez nem szükséges.

Nagy mértékben jogsértő a teljes okmányok (teljes albérleti szerződés, teljes bontó ítélet, teljes születési anyakönyvi kivonat, teljes halotti anyakönyvi kivonat, teljes lakcímkártya, teljes személyazonosító igazolvány) másolatának bekérése, anélkül, hogy az Egyetem mérlegelte volna, hogy az okmány milyen adatkört tartalmaz, és szükséges-e valamennyi adat kezelése vagy elegendő helyette az okmány kivonatának benyújtása.

A Hatóság továbbá úgy ítélte meg, hogy az Egyetem nem mérlegelte kellő gondossággal, hogy mely okmányok, illetve igazolások benyújtása szükséges mindenképp, azaz nem törekedett az adatminimalizálásra, hanem az jelent meg gyakorlatában, hogy minden igazolni kért körülmény biztosan alá legyen támasztva, akkor is, ha esetleg adott körülmény igazolása így szükségtelenül plusz adatkör kezelésével járt együtt.

III.3. Az adatkezelésről nyújtott tájékoztatás

A Hatóság az Egyetem által nyújtott tájékoztatás megfelelőségének vizsgálata körében értékelte a <https://szoc.sc.bme.hu/> oldalon keresztül elérhető valamennyi dokumentum – így az Adatkezelési tájékoztató, az Igazolási lista, valamint az ESZR felhasználási segédlet – tartalmát, valamint az Egyetem nyilatkozatait.

III.3.1. A Hatóság a III.1.1. pontban kifejtette, hogy az érintetti hozzájárulás miért nem lehet az Egyetem által végzett adatkezelés lehetséges jogalapja. Bár az Egyetem tájékoztatta az érintetteket arról, hogy adataik kezelésére az Nftv. 3. számú melléklet I/B. alcím 1. be) pontja alapján kerül sor, félrevezető emellett az arról nyújtott tájékoztatás, hogy az adatkezelés egyébként az érintettek – Adatvédelmi tájékoztató megismerését követő elfogadásával megadott – „egyértelmű és önkéntes” hozzájárulásán alapul.

Különösen jogsértő, hogy az Egyetem nem tett különbséget a pályázó hallgató és harmadik személyek adatainak kezelése között: fel se merült benne, hogy az általa hivatkozott „pályázat leadásával megadott hozzájárulás” fel sem merülhet a pályázatot leadó hallgatóon kívüli harmadik személyek esetében.

Bár a szociális helyzet megítélésekor figyelembe veendő szempontokat a Korm. rendelet 16. § (2) és (3) bekezdése, illetve a 21. § (1) bekezdése határozza meg, azaz lényegében – az Nftv. rendelkezésén túl – a Korm. rendelet ad konkrét felhatalmazást az Egyetemnek az adatkezelésre, e jogszabályról az Egyetem semmilyen módon nem tájékoztatta az érintetteket.

A megtévesztő tájékoztatás különösen azért nem megfelelő, mert ha az adatkezelés hozzájárulásán alapulna, azt bármikor visszavonhatná, továbbá azért, mivel a tájékoztató 9. pontja arról nyújt tájékoztatást, hogy az érintett kérheti a hozzájárulása alapján kezelt adatainak törlését, ezáltal úgy tűnik, mintha a pályázó

hallgató kérhetné az „egyértelmű és önkéntes” hozzájárulása alapján kezelt adatai törlését, holott erre nincs lehetősége, hiszen az adatkezelés valójában ún. kötelező adatkezelés, ami a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontján alapul.

Az Egyetem a jogalapról nyújtott megtévesztő tájékoztatás által megsértette a GDPR 13. cikk (1) bekezdés c) pontját.

III.3.2. Bár az Adatkezelési tájékoztatóból egyértelműen kitűnik, hogy a kezelt személyes adatokat az Egyetem az ösztöndíj elbírálásához, megállapításához, teljesítéséhez, valamint az állami forrásokkal való felelős és ellenőrizhető gazdálkodás igazolásához, továbbá kizárólag statisztika készítéséhez használja fel, azaz ezek alapján nem lehet arra következtetni, hogy a személyes adatok benyújtása, illetve azok további felhasználása jogellenes célból történne, azonban az nem állapítható meg sem az Adatkezelési tájékoztató, sem pedig az Egyetem Hatóság felé tett nyilatkozatai alapján, hogy adott személyes adat, okmány vagy igazolás pontosan miért szükséges, pontosan mi az a körülmény, amelynek megállapításához azt a hallgatónak meg kell küldenie.

Az adatkezelésről tehát általánosságban elmondható, hogy a személyes adatok kezelése a pályázatok elbírálása céljából történik, így jó gyakorlat, ha az Egyetem erről tájékoztatást nyújt, azonban az adatkezelés akkor lehet teljesen átlátható az érintettek számára, ha tisztában vannak azzal, hogy – azon túl, hogy az adatkezelés a pályázat elbírálása érdekében szükséges – adott adat kezelése pontosan milyen célból történik, hiszen maga a célhoz kötöttség elve is előírja, hogy az adatkezelés egyértelműen meghatározott célból történjen, így az Egyetemnek az érintetteket nem általánosságban az adatkezelési célokról, hanem az egyértelműen meghatározott adatkezelési célokról kell tájékoztatnia.

Bár a TJSZ melléklete tartalmazza, hogy mely körülmények fennállása esetén jár pontszám a pályázatra, az Igazoláslista pedig felsorolja, hogy mely – személyes adatokat tartalmazó – okmányok, igazolások leadása szükséges, azonban sehol nem található arról egyértelmű és közérthető tájékoztatás, hogy adott adat kezelése pontosan milyen célból szükséges, pontosan mely körülmény fennállását hivatott igazolni. Ennek hiányában az érintett nincs tisztában azzal, hogy pontosan milyen célból bocsátja az Egyetem rendelkezésére személyes adatait, így mérlegelni sem tudja, hogy adott célból ténylegesen szükséges-e adott igazolás, okmány benyújtása – ez különösen igaz azokra az esetekre, ahol az Egyetem adott feltétel fennállását több különböző okmánnyal kéri igazolni.

Fenti gyakorlatával az Egyetem megsértette a GDPR 13. cikk (1) bekezdés c) pontját, hiszen általánosságban nyújtott tájékoztatást az adatkezelés céljáról, egyesével nem jelenítette meg, hogy adott személyes adat kezelése milyen célból történik. Mivel az igazolások, okmányok kezelésének konkrét célja így teljesen átláthatatlan – és a Hatóság álláspontja szerint az Egyetem által sem kellő gondossággal megfontolt –, az Egyetem ezáltal megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontját is.

III.3.3. A GDPR 12. cikk (1) bekezdése alapján a 13. cikkben említett információk közlését könnyen hozzáférhető módon kell végezni: a 29. cikk szerinti munkacsoport iránymutatása alapján a tájékoztatás akkor könnyen hozzáférhető, ha az érintettnek nem kell keresnie a tájékoztatást, hanem azonnal látható számára, hogy az információt hol és miként érheti el.

Bár az Egyetem tájékoztatást nyújtott arról, hogy a kezelt adatok körét a <https://szoc.sc.bme.hu/> oldalon található Igazoláslista tartalmazza, és a weboldalon nem igényel nagy erőfeszítést megtalálni az Igazoláslistát, azonban az lenne a GDPR 12. cikk (1) bekezdésének megfelelő gyakorlat, ha az Egyetem magát az Igazoláslistát is közvetlenül linkelné a tájékoztatóban, vagy ún. többszintű tájékoztatót készítene, így egy dokumentumban lenne megtalálható a kezelt adatok köréről nyújtott tájékoztatás is.

Fentiek alapján az Egyetem által a kezelt adatok köréről nyújtott tájékoztatás nem volt könnyen hozzáférhető, az nem felelt meg a GDPR 12. cikk (1) bekezdésének.

III.3.4. Az Adatkezelési tájékoztató, amely a <https://szoc.sc.bme.hu/> oldalon elérhető volt a vizsgált időszakban – illetve amely továbbra is, e határozat keltekor is elérhető – hatálytalan, mivel az 2017. augusztus 27-én készült, és az még az Infotv. rendelkezéseit tartalmazza, ahelyett, hogy a 2018. május

25-étől alkalmazandó GDPR szabályrendszere jelenne meg benne. Ez különösen a 9. pontban tűnik ki, ahol az érintetti jogokról nyújtott tájékoztatás részeként az Infotv. hivatkozásai találhatóak meg.

Hiába tartalmazza azt a tájékoztatás, hogy az érintett a „hozzájárulásával kezelt adatok tekintetében kérheti a személyes adatainak törlését”, ami alapvetően – a kontextusból kiragadva – helytálló információ, azonban, mivel nincs felsorolva, hogy az Egyetem mely adatokat tekinti hozzájárulás alapján kezelt személyes adatnak, az érintett nincs tisztában azzal, hogy mely adatai esetén élhet törléshez való jogával.

Helyesen tartalmazza a tájékoztatás azt, hogy nem minden esetben illeti meg az érintettet a törléshez való jog, azonban a tájékoztatás még a korábbi hatályos jogra hivatkozik, azaz csak arról tesz említést, hogy amennyiben a személyes adatok kezelése jogi kötelezettség céljából történik, úgy nem jogosult az érintett adatainak törlését kérni. A GDPR azonban szélesebb körben határozza meg azokat az eseteket, amikor az érintett törlési kérelmét az adatkezelő nem köteles teljesíteni: ezen eseteket a GDPR 17. cikk (3) bekezdése tartalmazza, amely bekezdés b) pontja kifejezetten úgy rendelkezik, hogy nem alkalmazandó a GDPR – az érintett törlési jogát tartalmazó – 17. cikk (1) és (2) bekezdése, ha a személyes adatok kezelését előíró, az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog szerinti kötelezettség teljesítése, illetve közérdekből vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása keretében végzett feladat végrehajtása céljából, azaz nem alkalmazandó, ha az adatkezelés jogalapját a GDPR 6. cikk (1) bekezdés c) vagy e) pont adja.

Fentiek alapján a Hatóság megállapította, hogy az Egyetem pusztán általános tájékoztatást nyújtott arról, hogy milyen jogalap fennállása esetén van lehetőség törlési kérelmet benyújtani, illetve milyen jogalap fennállása esetén nem, azonban az érintett számára ez nem hasznos és konkrét információ, hiszen ezen tájékoztatás alapján arról nincs fogalma, hogy ő a konkrét esetben mely adatai esetén élhet törléssel, és mely adatai esetén nem.

Bár az Egyetem tájékoztatja az érintetteket arról, hogy joguk van tiltakozni az adatkezelés ellen, nem vezeti le, hogy erre amiatt van lehetőségük, mert a GDPR 21. cikk (1) bekezdése az e), illetve f) pontos adatkezelések esetén engedi azt meg. A tiltakozáshoz való jog kapcsán a tájékoztató hatálytalan rendelkezést tartalmaz, hiszen már nem az Infotv. 21. §, hanem a GDPR 21. cikke tartalmazza a tiltakozás jogintézményét. Bár ebből alapvetően nagy kára nem származik az érintettnek, az átláthatóság elve alapvetően úgy tud érvényesülni, ha az érintett tisztában van az őt megillető jogokkal, valamint azzal, hogy mely jogi normában tud tájékozódni ezzel kapcsolatban.

Bár az Egyetem tájékoztatást nyújt az érintett „tájékoztatáshoz”, illetve helyesbítéshez való jogáról, a tájékoztatás akkor lenne teljesen megfelelő, ha nem tartalmazná tévesen, hogy e jogintézmények az Infotv. 14-15. §-aiban találhatóak, hanem a helyes GDPR-os hivatkozásokról (15. és 16. cikk) nyújtana tájékoztatást.

Az érintettet mindezekén túl megilleti a GDPR 18. cikkében rögzített korlátozáshoz való jog, amelyről az Egyetem egyáltalán nem nyújtott tájékoztatást.

Fentiek alapján az Egyetem által az érintetti jogok körében nyújtott tájékoztatás nem felelt meg a GDPR 13. cikk (2) bekezdés b) pontjának.

IV. Alkalmazott szankció és indokolása

A Hatóság megállapította, hogy az Egyetem vizsgált időszakban végzett adatkezelése megsértette a rendelet 5. cikk (1) bekezdés a), b) és c) pontját, 6. cikk (1) és 9. cikk (2) bekezdését, továbbá 12. cikk (1) bekezdését és 13. cikkét. E jogsértés vonatkozásában a Hatóság a bírságszankció alkalmazását tartotta helyénvalónak az alábbiak szerint.

Abban a kérdésben, hogy indokolt-e az adatvédelmi bírság kiszabása, a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2) bekezdése és az Infotv.75/A. §-a alapján hivatalból mérlegelte az ügy összes

körülményét és megállapította, hogy a jelen eljárás során feltárt jogsértés esetében a figyelmeztetés se nem arányos, se nem visszatartó erejű szankció, ezért bírság kiszabása szükséges.

Erre tekintettel a Hatóság az Infotv. 61. § (1) bekezdés a) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva határozta meg.

Az általános adatvédelmi rendelt 83. cikk (7) bekezdése alapján az egyes tagállamok – a felügyeleti hatóságok 58. cikk (2) bekezdése szerinti korrekciós hatáskörének sérelme nélkül – megállapíthatják az arra vonatkozó szabályokat, hogy az adott tagállami székhelyű közhatalmi vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervvel szemben kiszabható-e közigazgatási bírság, és ha igen, milyen mértékű. Erre tekintettel a kiszabható bírság mértéke az Infotv. 61. § (4) bekezdés b) pontja alapján húszmillió forintig terjedhet.

A Hatóság a bírságkiszabáskor abból indult ki, hogy – az enyhítő körülményként figyelembe vett – jogalkotói mulasztás milyen mértékben hatott ki az Egyetem által elkövetett jogsértésekre. Mivel a jogalkotó pontosan nem határozta meg a kezelendő adatok körét, így az Egyetemre hárult a felelősség, hogy mérlegelje, hogy a jogalkotó által meghatározott szempontok figyelembevételéhez mely adatok kezelése szükséges.

Az Egyetemnek követnie kellett volna a jogalkotó által meghatározott szempontokat, és nem írhatott volna elő új körülményeket, amelyekkel többlet-adatkezelést generált: az GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontján túlterjeszkedő adatkör meghatározása, így a jogalap nélküliség, továbbá a célhoz kötöttség és adattakarékosság megsértése nem a jogalkotó mulasztásából fakadt. Nem jogalkotói hiányosságból fakadt továbbá az sem, hogy az Egyetem nem nyújtott megfelelő tájékoztatást az érintettek részére, amelyből az következett, hogy az adatkezelési gyakorlat átláthatatlan. Nem hatott ki továbbá a jogalkotó hiányossága az Egyetem azon magatartására sem, hogy nem aktualizálta Adatvédelmi tájékoztatóját a GDPR alkalmazandóvá válását követően.

A Hatóság a bírságkiszabás során az alábbi tényezőket enyhítő körülményként vette figyelembe:

- a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pont szerinti jogalap esetén a jogalkotó feladata, hogy jogszabályban meghatározza – többek között – a kezelendő adatok fajtáit és az adatkezelés célját és feltételeit; amennyiben e fő szempontok a jogszabályban nem jelennek meg, úgy a jogalkalmazóra hárul a felelősség annak mérlegelése során, hogy egy közérdekű feladat kezelése céljából milyen adatkör lehet szükséges;
- a Hatóság a 150 napos ügyintézési határidőt túllépte.

A Hatóság a bírságkiszabás során az alábbi tényezőket súlyosbító körülményként vette figyelembe:

- az Egyetem súlyos jogsértést követett el, mivel az általa alkalmazott általános adatkezelési gyakorlat több alapelvi rendelkezést nagy mértékben sértett: az Egyetem a jogszabályi felhatalmazás keretein lényegesen túlterjeszkedve határozta meg a kezelendő adatok körét, amely magatartásával személyes adatok – és kifejezetten különleges adatnak minősülő személyes adatok – jogalap nélküli, adott esetben cél nélküli, és az esetek nagy részében teljesen szükségtelen kezelését idézte elő; mindezt olyan módon tette, hogy adatkezelése – a konkrét adatkezelési célok meghatározásának hiányában – teljesen átláthatatlan volt [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont];
- az érintettek magas számát, ugyanis az Egyetem a vizsgált időszakban 4919 pályázatot bírált el, így – tekintettel arra, hogy a leadott igazolások nemcsak a pályázó, hanem egyéb, vele egy háztartásban élő személyek személyes adatait is tartalmazzák – az érintettek számát a Hatóság tízezres nagyságrendűre becsülte [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont];
- a jogellenes adatkezelés hosszú időn át, több, mint másfél éven keresztül zajlott [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont];

- az adatkezelés a személyes adatok különleges kategóriáit (a pályázó hallgató, illetve a vele egy háztartásban élő személyek rokkantságára, fogyatékoságára, illetve tartós krónikus betegségére vonatkozó adatokat) is érintette [GDPR 83. cikk (2) bekezdés g) pont];
- az Egyetem minden félévben ösztöndíjpályázatokat ír ki és bírál el, amely tevékenysége nagy számú személyes adat és különleges személyes adat kezelésével jár együtt, amelyre tekintettel a megfelelő adatvédelmi tudatosság elvárható lett volna tőle, így felelősségének mértéke magasabb [GDPR 83. cikk (2) bekezdés d) pont];
- a nem kellően precízen és konkrétan célmeghatározás hiánya, az ebből következő átláthatatlan adatkezelés, illetve, hogy az Egyetem nem tudta azonosítani, hogy nagy számban különleges adatokat kezel, amely adatok kezelésére szigorúbb szabályok vonatkoznak, az Egyetem súlyosan gondatlan magatartására enged következtetni [GDPR 83. cikk (2) bekezdés b) pont].

A Hatóság a bírságkiszabás során az alábbi egyéb tényezőket vette figyelembe:

- a Jogelőd eleget tett a Hatóság felé fennálló együttműködési kötelezettségének [GDPR 83. cikk (2) bekezdés f) pont];
- a kiszabott bírság akkor képes elérni célját, ha annak összege érezhető mértékű. Az Egyetemnek – a <https://www.bme.hu/bme-koltsegvetese> oldalon szereplő adatok alapján – a 2019-es évben 17 707 800 000 forint „költségvetési bevétele” és 17 468 058 000 forint „finanszírozási bevétele” volt.

A Hatóság a bírságkiszabás során nem tartotta relevánsnak a GDPR 83. cikk (2) bekezdés e), h), i), j) és k) pontja szerinti körülményeket, mivel azok a konkrét ügy kapcsán nem értelmezhetőek.

IV. Egyéb kérdések:

Az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülése érdekében a Hatóság hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indíthat. Az adatvédelmi hatósági eljárásra az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályait kell alkalmazni az Infotv.-ben meghatározott kiegészítésekkel.

Az Ákr. 103. § (1) bekezdése szerint a hivatalbóli eljárásokban az Ákr. kérelemre indult eljárásokra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni az Ákr. 103–105. §-ában foglalt eltérésekkel.

Az Infotv. 38. § (2) és (2a) bekezdése szerint a Hatóság feladata a személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jog érvényesülésének ellenőrzése és elősegítése. Az általános adatvédelmi rendeletben a felügyeleti hatóság részére megállapított feladat- és hatásköröket a Magyarország joghatósága alá tartozó jogalanyok tekintetében az általános adatvédelmi rendeletben és az Infotv.-ben meghatározottak szerint a Hatóság gyakorolja. A Hatóság illetékessége az ország egész területére kiterjed.

Az Infotv. 75/A. § - a szerint a Hatóság az általános adatvédelmi rendelet 83. cikk (2)-(6) bekezdésében foglalt hatásköreit az arányosság elvének figyelembevételével gyakorolja, különösen azzal, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó - jogszabályban vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott - előírások első alkalommal történő megsértése esetén a jogsértés orvoslása iránt – az általános adatvédelmi rendelet 58. cikkével összhangban – elsősorban az adatkezelő vagy adatfeldolgozó figyelmeztetésével intézkedik.

A határozatra egyebekben az Ákr. 80. és 81. §-át kell alkalmazni.

Az Ákr. 112. §-a és 116. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján a törvényszék hatáskörébe tartozó perben a jogi képviselet kötelező. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a Pp. 604. § szerint alkalmazandó, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus kapcsolattartásra kötelezett.

A keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésén alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

Az Ákr. 135. §-a szerint a kötelezett a törvényes kamatnak megfelelő mértékű késedelmi pótlékot köteles fizetni, ha pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:48. § (1) bekezdése alapján pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni.

Budapest, 2020. december 10.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár